

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile neratificate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la re-
dacțiunea Birourii de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schulz, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Danneberg. În Budapesta: A. V.
Goldberger, Reclaman Bernat; în
București: Agence Havas, Buc-
ourses de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Leemann.
Prețul inserțiilor: o serie
garzon pe o coloană 6 or. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĂR DE DUMINECĂ 9)

„Gazeta” iese în săptămânile:
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 80 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu două în casă: pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 50.—Anul LIX.

Brașov, Duminecă, 3 (15) Martie

1896.

Tote se răsună în lumea acésta.

Săptămâna acésta a fost érași de mare învățătură pentru cei ce se închinău până acuma la idoli, fără să se întrebe, prin ce au meritat aceștia să fiă adorați de ei.

Tote se răsună în lumea acésta. Și vechiul proverb românesc dice, că cu minciuna poți prândi, dér de cinat nu poți cina.

Așa s'a întâmplat și cu cei ce mai erî, alaltăeri strigau în largul lumii, că ei și numai ei sunt naționaliștii cei mari, că ei și numai ei sunt adevărați și sinceri luptători și că toți ceilalți bărbați încărungiți în serviciul cauzei sfinte a neamului lor nu sunt, decât nisece ómeni slabi și gata să-și vîndă neamul pentru un blid de linte.

Au dus'o cât au dus'o acești fanfaroni cu minciuna, cu viclesugul, cu intrigele și cu fariseismul lor, dér în cele din urmă li-s'a întundat.

Și însu-și păcatul lor a fost, care i-a dat pe față și i-a arătat publicului românesc în totă goliciunea lor. Ridicați mai mult prin órba întemplantă în rândurile conducătorilor de frunte, cutezanța lor a ținut pas cu îngâmfarea lor, care creștea mereu cum creștea și reclama, ce li-o făcea diarul „Tribuna”, ce din nenorocire pentru cauza noastră era nu numai fărmeat de ei, dér se afla chiar în mâinile lor.

De-odată însă s'a pus capăt acestor reclame și uneltiri, ce le făceau prin diarul, care se lăuda a fi *sin-gurul* organ al partidului național român. „Tribuna” s'a luat din mâna companiei Slavici-Brote. Cum s'a petrecut lucrul acesta e cunoscut. Asemenea scim și ce urmări a avut.

Cérta dintre membrii comitetului, pe care o ațitaseră așa dișii „exilați” din Bucuresci, adevăc cei trei membri ai comitetului, cari s'au refugiat în România, nu putea să nu se resfrângă și asupra lor. Și étă că s'a întâmplat o ruptură și între cei trei refugiați.

Totă săptămâna acésta colónele „Tribunei” și ale gazetelor opoziționale din România au fost pline cu articuli de ai d lui Aurel C. Popovici, prin cari acesta descopere, că compania Slavici-Brote-Bianu a uneltit pe sub ascuns pentru ca Românii din Ardeal și Țera unгурescă să fiă amăgiți de-a părăsi programul național și de-a se face, ca și Sașii din Ardeal, slugile lui Banffy.

Nici mai mult, nici mai puțin. Așa o spune negru pe alb Aurel Popovici, care până acuma a stat în cea mai strinsă prietenia cu ei.

Încă la începutul iernei, Popovici a scris împreună cu Brote și cu Albin acea circulară, ce-a figurat aici pe la conventicule și în care, cum scim, „exilații” au ațitat în contra comitetului. Aurel Popovici declară acum, că a fost amăgit de Brote a crede, că într'adevăr Dr. Rațiu cu soții săi ar vrea să-o cîrnescă în tabăra lui Banffy, dér în cele din urmă s'a convins, că acésta nu era în faptă decât planul ascuns al lui Brote și că acesta în ascuns voia să pregătésca o conjurațiă, care la comanda lui să taie gâtul programului național și să ne dea astfel legați în mâinile lui Banffy.

Ți-s'ar părea, că cetesci o po-veste din o miia și una de nopti. Un cavalier de taie-fugă ca Eugen Brote cu vr'o cății-va aderenți neînsemnați fanatisați prin laudele nemeritate, ce i s'au adus lui și ce li-s'au adus și lor în „Tribuna”, și amăgiți al crede „nădravén”, un astfel de cavalier să fi putut să facă din noi Românii Ardeleni, Bănățeni și Ungurenii peste nópte neómeni? — acésta d'eu nu i-o credem d-lui Aurel Popovici, nici atunci, când ni-ar dovedi, că la spatele lui stă Sultanul dela Țarigrad.

Bine a făcut și face cu tóte acestea d-l Aurel Popovici, că rupe masca de pe fața aceluia laș fariseu, care, până când încă se putea preumbla pe podul minciunilor din Sibiu, tăia și spîndura în „Tribuna” lui

pe toți ómenii noștri cinstiți și harnici, declarându-i de trădători ai neamului.

Bine tace că dă pe față tóte mișeliile, și că ne arată, că acel Eugen Brote, atât de mult lăudat de uneltele sale vremelnice, a umblat în adevăr cu planul de a înființa aici în Ardél un diar român guvernamental, care să stăruie pentru împăcaciunea cu Banffy, cum o propune Slavici, vestitul idol al lui Gligore Sima a lui Iuon.

Bine face că descopere planul, după care aceștia erau cei ce în adevăr voiau să înființeze partidul „moderaților”, care să facă treburi Ungurilor, însă nu stăruind pe față și în mod cinstit, ci uneltind în ascuns și vrînd să înșele lumea.

Căci trebuie să se știe odată pe care parte era adevărul și buna credință.

Revista politică.

Sășii și mileniul. Diarele din Budapesta și Clușiu aduseră dișele din urmă scirea, că cu ocaziunea sêrbărilor milenare, în Maiu c. publicul adunat în Budapesta va avé rara și interesanta ocaziune, de-a vedé o adevărată nuntă țerănescă sâsescă. La nuntă s'au înscințat până acum 100 de participanți, și părechea tineră, care se va cununa, este din ținutul Sighișorei. În 12 Mai părechea mirilor va încheia căsătoria civilă în satul clădit pe teritorul espositiei milenare; după acésta convoiul de nuntă va merge la biserica evanghelică din mijlocul satului și acolo va îndeplini ceremonia cununiei un preot evanghelic. De aci noii căsătoriți împreună cu óspetii vor merge însoțiți de musică la „ciarda” așa numită din Dobrițin, unde va fi óspetul, ér séra va fi în sala cea mare a espositiei balul dat în onórea noilor însurăței. „Siebenb. D. Tagblatt” dice, că nu se póte, ca un preot evanghelic să îndeplinescă la espositia o ceremoniă atât de seriósă, ca

a cununiei. „Kronst. Ztg.” e fórté indignat asupra acestui lucru, și declară, că nu póte crede, ca un preot săsesc să-și uite într'atâta de sine, încât să dejosésca ceremonia cununiei la un *act de comedă, la care să privésca Jidanii din Pesta.* — Noi din parte-ne nu putem decât să observăm, că ar fi cel mai detestabil și mai rușinos lucru pentru Sași, decât membrii de ai națiunei lor, și chiar și un preot, ar fi în stare să espună un act sânt, cum este cununia, risului și batjocurei publicului adunat la o espositia.

Contele Ferdinand Zichy în Viena.

Alaltăeri s'a ținut în Viena adunarea generală a reuniunei catolice „Sf. Mihail” la care au luat parte cardinalii Gruscha și Schönborn, nunciul Agliardi mai mulți prelați, principi, aristocrați austriaci, și reprezentanți ai diferitelor reuniuni catolice. Contele Ferdinand Zichy, șeful partidei populare din Ungaria, a mers anume la Viena, ca să ia parte la acea adunare generală, și când apărú în sala adunării fu salutat din partea președintelui, prinț Carlos Clary-Aldringen, printr'o alocuțiune, la care Zichy răspunse printr'o vorbire mai lungă. În vorbirea sa Zichy accentuă *luptele catolicismului în Ungaria*, dér cu bucuria declară, că simțimintele creștine-catolice sunt pretutindenți tot aceleași, și de aceea nici nu există deosebire între dincóce și dincolo de Leitha. (Vii aprobări). Principiile greșite ale liberalismului modern au prins adênc rădăcini, și se manifestă prin *egoism, poftă de câștig, domnia unei națiuni asupra celeilalte, desconsiderarea adevărului*, dér adevărații creștini trebuie să lupte contra acestora și să iubescă și pe ómenii de altă credință, *de altă rasă și naționalitate*. În fine contele Zichy aduse omagii Papei și Monarchului, după care președintele societății îi mulțami încă odată, că a ostenit la Viena, și întréga adunare erupse în strigări de „Să trăsescă!” la adresa Papei și a Majestății Sale.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Ileana cu pèrul de aur și Leneș împèrat.

Era odată o copilă mică, cu ochii vi-neți și cu pèrul ca aurul.

Toți îi diceau: Ileana cu pèrul de aur.

Până era mică, toți o aveau dragă, pentru că era fórté prietinosă. Făcându-se însă mai măricică și ámblând la școlă, cășuna numai supèrare învățătorilor săi. Nu voia să învețe chiar nimic și era așa de leneșă, că în școlă era tot-déuna cea din urmă și n totă ziua rămânea închisă.

Și gândiți că doră îi părea réu de asta?

Dimpotrivă.

Când rămânea în școlă singură, nu punea mâna nici pe cărți nici pe acele de împletit, ci cășca și se întindea și era fórté veselă, că póte sta aci, în loc să fiă la mama, unde trebuia să lucre tot felul de lucru prin casă.

Învățătorul și toți ómenii cu minte clătinau din capete, își frecău mâinile și diceau: „Ileana încă are s'o sfișescă réu.

Póte că va fi botezată încă odată și atunci i se va pune numele Ileana Cersitóra, pentru că cu lenea ei ușor póte ajunge la cersite.”

După ce se făcu prea bătrână de școlă, a trebuit să rămână la mamă-sa și să ajute la măturat, la derdicat și la spălat. Acésta nu era de loc pe gustul ei. Cum eșia mamă-sa din casă, Ileana se lăsa de lucru, se întindea pe scaune, pe lavițe, séu chiar pe pământ.

Intr'o di îi dișe mamă-sa: „acum ascultă, ce-ți voi spune: eu mă duc la tîrg, șed și împletește dinaintea casei. Bagă bine de sémă, să nu-mi lenevesc érá. Prin ciorapii tîi te poți uita ca prin ciur și decât nu vei fi mai harnică, acuși ai să ámblî desculță, că eu nu-ți mai cumpăr ciorapi noi.”

Mama plecă și Ileana se aședă dinaintea ușei. Ciorapul însă îi căqu din mână și ea adormi.

Toți ómenii, cari treceau pe drum, se uitau la ea, pentru că era fórté frumoasă, pèrul ei strălucia ca aurul. Mulți ste-teau și n loc și diceau: „Pecat că e așa leneșă.”

Pe drum trecú atunci și unul mai vesel, un băiat frumos, îmbrăcat într'o haină de catifea roșie cu nasturi de argint. El, când vedú pe Ileana cu pèrul de aur, dișe: ei, ei, ce mai fetiță! ei, ascultă, fa! scó-lă-te odată, se véd decât ai și ochi limpedi!” Ileana își frecă ochii și întrebă necăjită: „dér cine ești tu, și de ce nu-mi dai pace?”

„Eu sunt prințul Vesel.”

„Asta n'o cred, răspunse ea, pentru că tu n'ai corónă.”

„Oho, drăguță! acésta de obiceiú o port numai în buzunar. „Écă-t'o! Drăg-lașă sculă!”

El rise cu mulțumire, scóse din buzunar o hárția, în care era învelită coróna de aur și... unul, doi, trei... i-o puse Ileanei pe cap.

„Ca și când ar fi făcută anume”, dișe el, și bătea în palme.

„Sciți ce? imi place de tine. Vrei să mergi cu mine și să-mi fi prințesă? Împèrat nu sunt încă, locuesc însă în palat la mama mea împèratésa.”

Ileana cu pèrul de aur privi la el și întrebă: „cine e mamă-ta?”

„Tu nu o cunosci?” strigă el cu mi-

rare, „pe mama o cunosc toți. Numele ei este împèratésa Munca!”

„Urit nume, dișe Ileana, nu vréu să te iau de soț.”

„Imi pare réu, răspunse el supèrat. Tu-mi plac, și decât nu te pot avea soție, nu mă voi însura nici-odată. Dér sci tu cât e de frumos la noi? Fiind-că lucrăm, noi suntem tot-déuna veseli, ér eu sunt cel mai vesel dintre toți.”

„Dér ce lucați voi?”

„Noi facem tot felul: haine, cari te încăldesc așa bine; paturi, cari sunt așa moi; pâni, cari sunt mai gustóse, de cât ori care altă pâne. Ei! nu fi próstă, vino! Bine ca noi, nu trăsesc nime.”

„Dér nu pregătiți voi și ceva mai ales?” întrebă Ileana. Hárția, în care era învelită coróna, miroșia a ciocoladă.

„De sigur, facem și d'asta. La ciocoladă trebuie mai multă ostenelă.”

„Atunci mai bucuros o mánânc neisprăvită.”

„Tu nici idee n'ai de ciocoladă; la început este amară, de nu o poți mânca de loc.”

„Decă-i așa, nici nu o mánânc nici

Antisemiții și Badeni. Ministrul președinte austriac, contele *Badeni*, se află de prezent în mare încurcatură. Organul oficios al antisemiților din Viena a declarat adecă alaltăieri, că partidul antisemit nici decum nu renunță la alegerea lui *Dr. Lueger* ca primar al Vienei, și ascăptă hotărât, ca acesta să fiă întărit de *Monarch*. Acum *Badeni* — în urma enunțierilor făcute cu ocaziunea alegerilor trecute, că adecă el (*Badeni*) nici odată nu se va învoi, ca *Lueger* să fiă întărit — va trebui să abdică, séu, călcându-și cuvântul, va fi silit să-și dea învoirea la întărirea lui *Lueger*. Astfel *Badeni* este în mare încurcatură, din care nu se poate scia, cum va ieși.

Situația în Italia. Am descris pe larg Domineca trecută desastrul, pe care l-au suferit Italianii la *Adua*. Săptămâna acésta nu s'a petrecut în Italia eveniment mai însemnat decât schimbarea ministerului. Cabinetul *Crispi* a căzut, și în locul lui a venit un alt cabinet în frunte cu marchizul *Rudini*. În Africa însă stau rău lucrurile pentru Italiani, deore-ce armata regelui *Menelik* se tot apropie de coloniile, cari au mai rămas în mâinile Italianilor. Și acum nu numai *Menelik* năvăleşce asupra armatei italiene, ci și cetele *Dervişilor* din Ostul Africii, cari conform deșelilor mai noué, înainteză sub conducerea lui *Osman Digma* spre orașul *Kassala*. Generalul *Baldissera*, noul comandant suprem al trupelor italiene din Africa, ce e drept, arată mult curagiu, și afirmă, că până acum nu e de temut, cu toate că dușmanul mereu se apropie. Deja timpul cel mai apropiat va dovedi însă, că ore va pute el rezista séu nu, armatelor abesiniene, și că peste tot va fi ore Italia în stare să mai țină ocupată și măcar o parte din *Abessinia*? Generalul *Baratieri*, fostul comandant al armatei italiene din Africa, care a suferit un desastru atât de cumplit, a sosit Miercurea trecută în *Massauah*. Se dice, că este foarte deprimat, și recunoșce că a lucrat într'un moment de nebunie și de slăbiciune, dér dice, că este gata a trage ori-ce consecințe a faptelor sale. Miercuri noptea s'a imbarcat pe o năie, care l duce la *Neoplea*, și el este păzit și nopte de doi ofițeri, ca nu cum-va să se sinucidă. Generalul italian *Ellena*, care se află în spitalul din *Massauah*, având două rane, a dis, că cauza înfrângerii trupelor italiene este, că cele trei brigade n'au atacat de-odată pe inamic, ci

numai în răstimp de câte 2 și 4 césuri. De altmintrelea, terenul de atac era așa de nefavorabil, încât, cât de bine să fi fost conduse trupele, și să fi fost chiar de trei ori mai număröse, nu puteau isbuti. Dăcă nu era brigada de rezervă, care se pună stavilă năvalei călăreților așa numiți „*Galla*“, Italianii ar fi fost cu toții măcelăriți. Soldații italieni, dice el, au arătat în această bătălie însușirile cele mai frumoșe militare, decî vitejia lor ar fi meritat o răsplătă mai bună.

Contele Goluchowski la Berlin.

Toțe cercurile politice europene sunt preocupate acum de visita, pe care contele *Goluchowski*, ministrul de externe al Austro-Ungariei, o face la Berlin prințului de *Hohenlohe*, cancelarul Germaniei. Sub motivul, că ministrul Austro-Ungariei trebuie să întorcă șeful guvernului german o vizită ce acesta i a făcut la Viena, contele *Goluchowski* a plecat la Berlin, dér faptul, că acest act de politetă se îndeplinește a doua zi după desastrul Italianilor în *Abessinia* îi dă un caracter politic pronunțat, pe care organele oficiöse de ambele țări aliante nici nu-l contestă.

Se scie, că înfrângerea armatei condusă de generalul *Baratieri* a produs, mai ou sémă în Franca, credința, că Austria și Germania vor rupe, séu cel puțin nu vor mai prelungi tratatul de alianță cu Italia. Căle-toria contelui *Goluchowski* este decî pusă în legătură cu cestiunea acésta, și diarele franceze, în dorința de a slăbi puterea morală a triplei alianțe, răspândesc scirea unei rupturi între Puterile centrale.

Așa, „*Le Figaro*“ se crede bine informat declarând, că există seriöse divergențe de vederi între Germania și Austria în privința triplei alianțe, că Austria ar fi gată să susție pe ahata sa Italia ca și în trecut, dér că Germania face rezerve.

„*Norddeutsche Allgemeine Zeitung*“ însă declară categoric, că visita contelui *Goluchowski* nu are nici o legătură cu evenimentele din *Abessinia*, și adăogă, că Suvveranul, ca împărații *Wilhelm* și *Francisco Iosif*, nu ar fi capabili să discute măcar decât alianța cu Italia trebuie séu nu, să se menție, acum când Italia suferă ioviturile nenorocirii. „*Vossische Zeitung*“ nu contestă, că visita contelui *Goluchowski* are un caracter politic de mare însemnătate, dér adăogă, că tocmai pentru că visita coincide cu desastrul din *Adua*, ea îi mărește însemnătatea, căci dovedește cu osentație, că tripla alianță e solidă și se consolidează și mai mult. „*Berliner Tageblatt*“, un diar independent, dice, că decât întrevederea între prințul de *Hohenlohe* și contele *Goluchowski* nu ar avea alt rezultat decât confirmarea, că tripla alianță

există, acésta ar fi deja un avantajiu de neprețuit în momentul actual.

Tot așa de categoric se pronunță și presa din Austria. Oficiusul ministerului de externe din Viena, „*Fremdenblatt*“, scrie următoarele: „Căle-toria contelui *Goluchowski* la Berlin va oferi din nou prilej spre a documenta organismul viu al triplei alianțe și a scôte la ivelă intímle relațiuni de reciprocitate ce există între membrii ei. Prin căle-toria contelui *Goluchowski* la Berlin lumea se va conviage din nou, că stavele triplei alianțe au interese comune și faptul acesta singur are în urma evenimentelor din zilele din urmă de sigur o valóre destul de mare“.

Contele *Goluchowski* a sosit în Berlin Marți séra și a fost primit de toțe cercurile politice de acolo în modul cel mai prevenitor. Împăratul *Wilhelm* l'a primit de două ori în audiență și l'a invitat la un prânț de curte. Contele s'a întreținut zilele trecute de mai multe ori cu cancelarul german, prințul *Hohenlohe*, și cu alți politicieni germani de frunte, a făcut vizite ambasadiorilor străini, și peste tot s'a esprimat, că între Viena și Berlin domnesce cea mai bună armonie și înțelegere.

Prigonirea țeranilor noștri.

Coroiș-Sănmărtin, 11 Martie 1896.

Stim. D-le Redactor! Mi-se pare, că șirul prigonirilor nu o să mai înceteze nici decăt. Ne-au mahnit și intristat până în suflet prigonirile pornite în contra celor 7 bravi conducători ai noștri, cari au avut curagiul de a subscrie și publica „*Manifestul*“; apoi vârf li-au făcut cei dela înalta oblăduire ungerescă-jidovescă cu cei 42 bărbați, femei, ba pare-mi-se și copii, trași înaintea judecătii lui *Pilat* din *Alba-Iulia* pentru nisce simple manifestări de bucurie și pôte și intristare, după-ce trecură de atunci mai doi ani de zile.

Despre un cas ca și acesta îmi permit și eu a Vă raporta de prin ținutul *Târnavei* micî. Anume există o comună pe malul *Târnavei* micî, *Coroiș-Sănmărtin*, împopulată mai tot de *Maghiari* și încă pui de „*nemeși*“, și câți-va Domni proprietari mai mărișori, firesce tot rămășițe de-ale lui *Tuhutum-Atila*. Printre aceștia se află și vre-o 40 familii românesce; în fruntea lor este bravul cantor *Mihailă Vintilă*, la a căruia stăruință vre-o 11 Românași au prenumerat „*Gazeta de Dumineca*“, „*Foia Poporului*“ și „*Revista Orașetiei*“ și cu acestea își petrec în *Dumineci* și sârbători.

Acum doi ani, vre-o 7 inși au avut o convenire și petrecere socială într'o séra la ospătăria din comuna lor; la acésta petrecere amicală și frățescă a lor a luat parte și un pui de nemeș. Românașii mei au pretins, că la acésta petrecere să

se vorbescă și cânte numai românesce. La asta puiul de viperă încă s'a învoit. Au petrecut împreună, au cântat mai multe poesii și au discutat despre una și despre alta. Tôte au mers în armonie și dragoste.

Dela un timp însă, cine scie ce i-au sărit pe sub nas puiului de „*nemeș*“, că începe la cêrtă și dispute neplăcute. Într'aceea petrecerea se împrăștie între orele 9—10, fără leac de șgomot.

Dér ce să veți? Peste câte-va zile se pomenesc Români, că sunt citați la *fișolgăbiru* în *Elisabepole*, ca tulburători de linișce publică în timp de nopte. Aci sunt tractați chiar după spiritul lor asiatic, înjurați, huiduiți și batjocoriți așa scii, după cum mai bine se sciu produce corturarii. În fine le dictéză o pedepsă de câte 50 fl. la unul. Cărciumarul jidan, pôte pentru-că n'a fasionat strimb și apăsător asupra Românilor, a fost și el pedepsit cu 50 fl.

E de însemnat, că dela întâmplarea acésta, casa bravului cantor *M. Vintilă* a fost sub pază mai bine de o lună de zile în timp de nopte de gendarmi, cari ședcu ascunși prin grajdul și șura lui, ba și proșilor din vecinătate le ra oprit a-l mai cerceta.

Să vin acum érași la obiect. Românașii noștri nu s'au supus sentinței jupânului *solgăbiru*, ci au făcut recurs la viceșpanul nenorocitului comitat al *Târnavei* micî, dér „*Măria Sa*“ a lăsat la loc și a aprobat judecata *fișolgăbiru*ului. Acum ce să facă? Au apelat la cinstitul ministeriu din *Iuda-Palestina* și acum în iernă li-a venit rezoluțiunea dela ministrul de interne, că sunt scutiți de pedepsă dictată de *fișolgăbiru* și viceșpanul. Pôte i-a fost rușine și ministrului, ca pentru o biétă petrecere să-i globescă așa aspru. Dér totuși sunt persecutați acei Români și urmăriți le sunt toți pașii lor.

N. M. Timpăhazanul.

O răscolă de țerani în România.

Sâmbăta trecută țeranii din comuna *Poiana*, județul *Dolj* din România, se resculară contra proprietarului *Marincu*. „*L'Indépendance Roumaine*“ conține următoarele amănunte asupra acestei răscole:

Poiana este un sat mare locnit de peste o miă de familii, dintre cari cea mai mare parte sunt de origine bulgară și sârbă. Satul e aședat pe proprietatea cu acest nume, care a aparținut familiei *Obrenovici* și care aql se găsește în mâinile d-lui *Marincu*.

În mijlocul satului se ridică o frumoșă casă de proprietar, care a servit câteva zile de gazdă Regelui pe vremea rășboiului din 1877.

Locuitorii acestui sat sunt în general

*) Cine l'a băgat între Români, ca să le facă necas? — Red.

nu vréu să-ți fiu prințesă, decât tu trebuie să tot muncești. Éta-ți coróna înderépt“.

Cu lené se întinse érá jos, închise ochii și durmi mai departe. Prințul însă plecă supérat, pentru că-i era drag de *Ileana*.

După ce s'a întors el érá în palat la mamă-sa, ea vedându l așa supérat îl întrebă: că ce-i lipsesce?

Atunci îi povesti el toțe, îi spuse și cât de dragă are pe *Ileana* cu pérul de aur, adăogând, că altă nevastă nu-și va lua nici-odată.

Împărătesă stete îndelungat pe gânduri, apoi dișe: „eu știu un mijloc, prin care poți căpéta pe fata cea frumoșă și lenéșă. Lasă-te în grija mea“. Ea se sculă, își negri fața și mâinile, luă alte haine și schimbându-se în o babă bătrână, mergea rădîmându-se pe cârjă. Astfel eși din împărăția ei.

Și merse, merse, cale îndelungată, până ajunsé în altă împărăție, în care se afla un palat minurât, din marmoră albă. În palatul acesta locuia un împérat, cel mai lenéș om din tótă lumea, numit *Lenéș împérat*.

Acesta, cât e diua de mare, ședea într'un jeț pe perini moi. Măncarea trebuia să i-o bage alții în gură.

Din palatul lui el nu eșise nici-odată, pentru că, ca să mérgă, era cu mult prea lenéș, érá de călărit și de ámblat cu trăsura, cine-i pomenia, cu mórte era pedepsit.

El avusese o împărătesă foarte bună și frumoșă. Acésta însă murise de urit, fiindcă el cerea, ca soția lui să fiă întocmai ca el, ceea ce ea n'a fost în stare...

Ministrii lui, cari cărmuiau împărăția după placul lor, ar fi dorit tare, ca împératul să se însore érá. Acesta însă nu voia să scie nimic de însurătore, dicénd, că decât nu-și găsește una lenéșă ca el, și-ar lua numai o sarcină.

Despre împératul acesta au dișe împărătesă *Munca*.

„Acesta ar fi potrivit cu *Ileana* cea cu pérul de aur, își gândea ea, și bătú la pórtă. Portașul eși și o întrebă, că ce vrea?

„Vréu să vorbesc cu împératul“.

„Óre n'ai minte, mămucă? Au nu scii că împératul nu vorbește mai nici-odată? Tocmai acum își face al cincilea somnuleț de améqr“.

„Atunci chiamă-mi cel puțin pe ministrul lui, ca să pot descoperi acestuia, ceea ce am să-i spun“.

Fú chiamat ministrul, care veni foarte cătrănit, din causă, că-l conturbase. „Ce vrea femeea?“ întrebă el aspru.

„Eu sciu o femeia, care s'ar potrive cu împératul, răspuse bătrâna; am găsit o fată mai lenéșă, de cât el“.

„Mama dracului!“ strigă ministrul, pentru că el înjura în tot chipul, când nu era împératul de față. „Unde-i astă copilă minunată?“

Bătrâna îi povesti acum despre *Ileana* cu pérul de aur și promise că, decât împératul o va lua de soție, ea se va duce la satul ei și va aduce-o d'acolo. Drept răsplătă cerea să-i dea o slujbă în curtea palatului.

„Da, răspuse ministrul, decât vréi să freci treptele, să tai lemnele mérunț și să aduci apă — slujba asta o poți căpéta“.

Cum se deșteptă împératul, ministrul îi povesti despre bătrâna și despre *Ileana* cu pérul de aur. Împératul închise ochii — ceea ce însemna atăta, cât: „da! mă

învoesc“, deorece el vorbia numai la ocaziuni sârbătorești.

Și bătrâna o luă la drum, ca să aducă pe *Ileana* din sat. Aici în sat era tocmai pe vremea cösei, toți erau cuprinși bărbătesce cu lucrul. Numai *Ileana* sta lângă drum și durmia. Preste capul ei vântul le-găna o tufă de mure, pόμεle negre, cöpte atârnavu apröpe până la pământ. Când o vedú bătrâna zăcënd astfel — unica, care durmia, pe când toți ceilalți lucrau — își gândi în sine: asta de sigur este *Ileana*. Atinsă de un răm legănător, ea se tređi și dișe: „ah, ce sete m'a cuprins, bine ar fi să am aceste mure cöpte!“

„N'ai de cât să întindú mâna după ele“, dișe bătrâna.

„Astă e prea obositor“, răspuse *Ileana* și zăcú mai departe.

„Se vede, că-ți place aici, sufletelul mamei“, dișe bătrâna pretinesce.

„Să-mi placă?“ răspuse ea. „Nu, nu-mi place. Io-s o fată sêracă și trebuie să mă necăjesc diua întrégă. Când aș fi bogată, un deget n'aș mișca“.

Atunci împărătesă, arétând spre punga de bani, pe care o pusese ea în drum, dișe:

forțe liniștiți și muncitori, dăr de câțeva vreme erau cam nemulțămii cu noul proprietar d. Marincu. Impinși de primar și de preotul satului, țeranii s'au dus pe câmp Sâmbăta trecută, în număr de vre-o 400, și s'au făcut stăpâni pe pământurile proprietarului.

Ei se plâng, că locurile pe care li le-a dat proprietarul sunt prea nisipoase și improprie pentru cultură și cer altele pe care vor să le ia cu sila, decât li-se refuză.

Autoritățile fiind vestite, primul procuror din Craiova s'a dus la fața locului însoțit de sub-prefect și de comandantul gendarmeriei rurale. Dăr cu toate că până acum țeranii n'au făcut nici un act de violență, au refuzat în mod hotărât de a se retrage până nu vor primi satisfacția. În fața acestei rezistențe, guvernul a dat ordin procurorului general din Craiova să meargă la Poiana asistat de un batalion de infanterie din Calafat.

Acest ordin s'a dat alaltăieri; de atunci nu mai avem altă noutate decât că d. Stoilojan, ministru de interne român, a plecat la Craiova cu gândul de a merge la Poiana.

Scrisori dela țeranii.

Chichinda mare, Martie 1896.

Domnule Redactor! Io vă scriu după o petrecere cu joc, ce au dat-o coriștii din Banat-Comloș la compatrioții noștri Sârbi din Chichinda mare în 2 Februarie 1896.

Însă o întrebare, că cine ne-a intrunit la clătă a ne înfrăți și să ținem petrecerea aceasta? — Un adevărat Român din Constanța, anume *Vasilie Filimonescu*. El de prin 1 Noemvrie și-a luat un ducheian (boltă) pe ohiriă, și și astăzi este cu mere acolo și vinde în oraș, căci el le aduce de prin Ardeal și Țera ungherească cu vagonul. Și Vasilie are un văr al său, care locuiește în Chichinda mare, și ei doi s'au rugat de căpitanul orașului, ca să-i sloboadă a ține o petrecere românească la frații noștri Sârbi. Și căpitanul li-a primit cererea și atunci îndată Vasilie Filimonescu a făcut o învoială cu coriștii, ca să aibă el a patra parte din venitul curat, decât va fi, dăr decât va fi pagubă, să pună o parte Vasilie și trei părți coriștii.

Însă prin sală era întrebarea între public, că cine a adus pe acești Români din B.-Comloș să țină la noi Sârbi petrecerea aceasta? Pe toți Sârbi îi aușiau cum țineau în limba lor: „ala Vasilie, care vinde mere la noi, el i-a adus“.

Însă durere, căci coriștii au umblat fără de cap, căci au mers la concert fără de note, ér noi cu multe rugări li-am căpătat note de prin ducheane. Au scos-o cum au putut la cale și vedându-se rușinați, căci îi purta Vasilie de lanț, nu au vrut a se înțelege ca să împărțescă venitul. Ne-având ei cap între ei, s'au pus toți în telegile lor și — drumul oătră casă! și lui Vasilie nu i-ai dat nici un ban din venit.

Vedeți, D-le Redactor și iubii cetitori, ce se întâmplă decât umblă omul fără de cap. Coriștii au lăcomit ca să tragă dela un om sărac, care li-a voit numai binele, ca să le facă și un nume frumos înaintea fraților noștri Sârbi.

Însă ce a gândit cassarul coriștilor Ioan Chiroiu și președintele Vichentie Chiroiu, frate bun cu cassarul, că lucrul acesta va rămâne baltă? Dăr étă oă acuma Vasilie i-a dat pe calea judecării și se va vedea, care va rămâne cu lanțul de nas.

Așa-s, D-le Redactor, neînțelegerile între noi; decât nu avem cap și nu ne înțelegem noi între noi. Acum să vadă străinii și să ridă, căci umblăm prin judecări. Bine-i așa? — Ba nu e bine!

I. C. Comloșian.

Glogoveț, Mart. 1896.

M. On. D-le Redactor! La noi în Glogoveț stăm de tot slab cu învățăturile și cu lucrurile bisericesti, că avem curator mare pe Teodor Mărginean, care câte nedreptăți în comuna noastră toate printrinsul s'au făcut; că la noi nu ar fi avut așa mare drept domni, că nu au fost curți domnesof, nici făgădaș, dăr ei fiind și la comitet, li-a ajutat tare, au luat din regale, ni-au amiruit cu dișma pe vii, că este un hameș, care numai să se îmbogățescă pe sine vré.

Că l'am avut casir și pe 480 fi., — cari bani i-am avut dați lui Ioan Aron, care a fost birou și au pornit sătenii proces pentru ei și pentru altele — el s'a dus și a mărturisit, că acea sumă de bani s'a băgat în cheltueli, și pentru celelalte a diș, că sunt gata la biserică 22 de cărămici, dăr n'au fost, nici nu sunt, numai a făcut de a pierdut averea comunei.

Și așa face și cu averea bisericești, că noi avem averea numai în hârtii; ne spune, că atâtea și atâtea obligații avem, și diș, că sunt și bani gata, dăr nu i-am văzut, nici nu scim unde să-i căutăm, că e de mult curator și nici laudă nu a făcut la biserică, că nu-i place să scie oamenii ce este și ce se spesează. Fără de aceea, a luat parte la o adunare ungherească în 1892, când s'au dat bani la oamenii, cari au luat parte la ele, cari s'au ținut pe la comitate. (Alegere de deputați dietali? — Red.)

Éră învățător avem de aici din sat, batér de nu l'am fi avut, că de pe partea învățării nu-i vrenic nimic, că numai într'un au a fost învățător în Ghirb și a fugit de-acolo și nu și-a depus esamenul cu copiii. S'a tot sucit apoi a apucat în comuna noastră, că a fost plată hotărâtă 300 fi., dăr densusul a lăsat pe mai puțin. Dăr noi nu l'am ține bucuros nici așa. Că are slabă învățatură de tot, și și ce pôte, îi lene a-i învăța pe pranci. Il ținem de silă numai, că toate esamenele cu copiii le-a avut slabe, ér în anul acesta u'a dat esamen de fel. Și d-l preot Ioan Aron, ca director, nu ne prea ajută la bine, că este

om môle; de apêrat nu ne pôte apêra, mai ourêud sare asupra noastră când diș oem ceva de învățător și de curatorul mare. Așa ei toți trei sunt una.

Vedând lucrul așa, noi ne-am temut de réu și am mers la d-l protop. Gheorghiu Bărbat în Blășiu, și l'am întreat, când vine afară? Și densusul ni-a răspuns, că va veni când vine învățătorul dela miliția, că s'a fost dus ca să scape de esamen. A și scăpat, că d-l protopop nu a mai venit la esamen, și noi, decât am văzut că nu mai vine, ne-am adunat vre-o câțiva inși, și dintre curatorii mici și dintre săteni, și am făcut o suplică la d-l protopop, și densusul ni-a dat înscuințare, că va eși afară decât s'a mai împușina din lucru. Noi am așteptat vre-o oină săptămâni și apoi i-am scris un *correspondent* și după acela a și eșit afară; dăr cum a eșit, mai bine de nu ar fi eșit, oă s'a dus la d-l preot și s'a dus și la curatorul mare și la învățătorul și au dires lucrul mai cu două ciubere de prune, mai cu două-trei corfe de pierseci dela Teodor Mărginean curator, și dela Vasilie Mărgineanu învățător.

Dăr noi am umblat cu dreptatea precum a diș Christos oătră apostoli: să nu iee în cale nici pâne, nici toiag, că de nimic nu vor avé lipsă. Așa noi nu am scuit să ne gătăm cu daruri și am stat numai cu dreptatea. Dăr decât a venit d-l Bărbat în școlă, ni-le-a cedit toate din suplică, și noi pe lângă toate am stat, densusul însă toate ni-le-a respins și noi cu nimic nu am avut drept, batér d-l protopop bine a văzut, că învățătorul nu a dat nici un esamen cum se cade, ba în anul acesta nu a dat de fel esamen cu copiii.

Așa, D-le Redactor! noi suntem tare necăjiți, că noi avem simț pentru națiunea noastră și nu am eși bucuros să-i facem rușine pentru anul și pentru doi, dăr ér n'am putut să nu arêtam lumii, cum se face la noi cu poporul.

Pavel Haneșiu.

SCIRILE ȚILEI.

— 2 (14) Martie.

Verificarea alegerii dela Stomfa.

Ceea-ce părea de necredut, s'a întâmplat. Alegerea dela Stomfa, unde precum scim s'au săvârșit atâtea nelegiuiri a fost verificată de către comisiunea dietală de verificare cu toate protestările membrilor opoziționali ai dietei. Aceștia sperau, că cel puțin comisiunea va decide a face o cercetare, să se vadă, decât într'adevăr s'au săvârșit acele fărădelegi. Dăr nici măcar atâtea n'a făcut și astfel președintele a declarat pe candidatul guvernului Emerico Latkoczy ca deputat definitiv verificat. Deputații opoziționali Barabás și Frey din comisiune au dat vot separat și au de gând să iase cu totul din comisiune.

„ia punga ceea, atunci ești bogată și nu mai ai trebuință să lucri“.

„Ei! atunci ar trebui să mă scold d'aici. Asta mi-e prea peste mână“, răspunse fata, zăcând nemișcată.

Acosta e cea adevărată, își gândia bătrâna și povesti Ileanei, că ea pôte fi împărătesă, că atunci n'ar trebui să mai lucreze nici odată, că ar avea mâncările cele mai gustoase și hainele cele mai frumoase și-i descrie fel și fel de lucruri ademenitoare așa că, în sfârșit Ileana se învoi la toate.

„Dăr poruncesce îndată să viă o trăsură, dișe ea, pentru că eu nu mă mișc din loc“.

Bătrâna se duse și se întorse cu trăsura cea mai frumoasă din sat. Ileana fu ridicată și așezată în trăsură. Și s'a adunat satul întreg să o vedă, cum pleacă. Micii copilași de școlă își aruncau căciulile în aer și strigau: urra! steteau în cap, alții se învârtiau rotă de bucurie, pentru că credea că Ileana cu părul de aur va porunci, ca de aici încolo în totă țera să nu mai fiă școli. Bătrâni clătinau din cap și nu puteau cuprinde, cum să ajungă fata leneșă la cinste așa mare.

Așa plecă spre capitala țării, în palat, unde fu împodobită, ca să o ducă înaintea împăratului.

Ce frumoasă arêta ea în haina albă de atlas, cu manta de catifea roșie și cu coronă pe părul ei aurii! S'a și plătit să se lase s'o îmbrace, ei îi și plăcea forțe, pentru că toate i-le îmbrăcără alții, chiar și ciorapii cei fini și papucii mici cusuți cu fir de aur. Când era gata, aduseră în casă un scaun cu rôte, servitorii o așezară în el și doi harapi mici mânau scaunul prin palatul minunat până la sala cea mare a tronului, unde avea să se țină cununia. Sala acosta se numia așa, fiind-că mai înainte stătuse tronul, său scaunul împărătesc în ea. Împăratul însă poruncise, să ducă d'acolo scaunul împărătesc, pentru-că îi era prea peste mână să urce scările în sus. El preferă jețul său cel comod, care era aurit întreg și cupțușit cu perini de atlas albastru, ér la picioare cu rotile mici, cu ajutorul cărora îi împingeau încoace și încolo, ca să n'abă trebuință nici odată, să se ridice. În sala acosta și padimentul era tras cu perini, încât și-se părea, că ambli pe un pat môle.

Măestrul de ceremonie al curții a stă-

ruit ca la cununie, împăratul să-și pună pe cap coronă cea de aur — de obicei, el purta o căciulă comodă. Din cauza asta n'avea nici o voiă și servitorii trebuiră să o simță cu toții, pentru că pe unul după altul îi trimise la palmuitorul cel mare al curții, ca să primescă câte-o palmă. Împăratul, adecă era cu mult prea leneș, de cât să pedepsescă însuși pe cineva. Pentru scopul acesta tocmise un om, care palmuia, orî bătea, după cum poruncia împăratul. Astăzi toți servitorii se perondau la omul acesta și la toți îi ardeau fălcile și urechia stângă, ca focul. Măestrul de ceremonie își împlinise dorința cu coronă. Atâtea a și fost totul, pentru că împăratul n'a voit să se cunune de cât în cabat și pantofi comodi. Astfel stetea densusul, cu coronă pe cap, fără voiă, jumătate moțând, când étă, aduc pe Ileana înlăuntru. Dômnule de curte se ridicară în vârful picioarelor, ca să pôte vedea mai bine și toate șopteau de-odată „o!“, și făcură închinăciuni mari.

Împăratul deschise nițel ochii și apoi dormi érá numai decăt.

Preotul de curte îi cunună în cinea minute, pentru că împăratul îl amenințase

Un duel monstru. Fostul consilier ministerial Petru Kasics, care de present este în pensie, mai de mult scrisese deja diferiți articoli și diferite broșure volante în contra ministrului de honveți, br. Fejervary. Miercuri distribuî Kasics printre deputați din nou o broșură, în cere ridică grele învinuiri și atacuri asupra ministrului Fejervary și a secretarului său de stat. Astfel Kasics îl numesce pe ministru „om fără patriă, fără religie și trădător de neam“. Spune mai departe, că Fejervary și-a băgat soția în casa nebunilor, cu toate că ea nu este alienată, și de aceea ministrul va trebui să meargă în temniță etc. Despre secretarul de stat Gromon dișe autorul broșurei, că este un gigerli, care a cheltuit milioane, și că Gromon cu scirea lui Fejervary întreține haremuri întregi, și favorisează pe toți funcționarii, cari au soții frumoase. În urma acestor descoperiri scandalose Kasics a fost provocat la duel alaltăieri din partea ministrului Fejervary, a secretarului de stat Gromon și a consilierului Schyttra. Secundanții ambelor partide au ținut consultări, cari până acum însă n'au dus la nici un rezultat definitiv.

— o —

O cerere „patriotică“. Fôia guvernamentală „Kolozsvar“ din Clușiu adresază un apel către foile germane din țera, rugându-le, ca să nu mai scrie pe nemțesce numele orașelor, ci pe ungherește; așa d. es. să nu mai dișă Raab, ci „Győr“, Brașovului să nu-i mai dișă Kronstadt, ci „Brassov“, Roșiei să nu-i mai dișă Rothbach, ci „Verespatak“, Sibiuului să nu-i mai dișă Hermannstadt, ci „Nagy-Szeben“ etc. — Trebuie să aibă cineva un nas forțe gros, pentru ca să cuteze a cere dela nisece foi nemaghiare, ca ele înse-le să-și maghiariseze numele orașelor lor. Astfel de cereri se pot face numai față de blăjini Sași, cari prin tărăiturile și îngăduința lor nesfirșită au făcut să crească mereu lăcomia maghiarizatorilor, așa că ați, cum vedem, li-se ia în nume de réu să-și mai scrie chiar și numele proprii în limba lor.

— o —

Din comitatul Turda-Arieș, după cum s'a raportat în ședința dela 13 Martie a comisiunei comitatense, s'au dat în luna trecută 59 pașapoarte pentru România, ceea ce arată, că emigrările se continuă în acel comitat chiar și în timpul iernei. În aceeași ședință s'a constatat, că din banii statului se dă micului oraș Turda în fiă-care an câte un ajutor de 22,000 fi. pentru instrucțiunea poporală ungherească. — Vedeți bine, că astfel stăud lucrul, Ungurii din Turda n'au lipsă să emigreze nici în România, nici în America. Siliți de-a emigra sunt bieții Români, săracii, căci ei trebuie să meargă la muncă în țeri streine pentru a-și agonisi pânea și zloțșorii pentru dare, căci altfel n'ar avé guvernul de unde să împarte miile de zloțș celor din neamul său. De-asemenea Slovacii

cu pierderea deregătoriei, decât va ținea predică lungă. După aceea îi împinseră în scaune până la masă în sala de mâncare.

Împăratul se trezi și începă mâncarea. Ileana credea că este în cer. Nu altă, făr' îi cădeau porumbi fripiți în gură. Minunat traiu!

Astfel trecea di de di — era prea fericită, cel puțin la început. Nu trecu însă mult și mâncările alese începeau să nu-i mai ticnescă, nu, pentru-că ea era dedată să trăescă în aer curat și aici, nu mai eșia din palat.

De aceea propuse odată împăratului, ca să meargă afară din palat cu trăsura. Împăratul se făcu roșu ca sfecla de mână și puțin a lipsit de n'a trimis-o și pe ea la palmuitorul curții.

Ileana se supêrase, că nu i-s'a împlinit dorința. Ea ar fi călătorit bucuros la sat ca să arêta oamenilor, cât de frumoasă este ca împărătesă.

În palat îi era urit de mörte, pentru că împăratul nu voia s'o lase de lângă sine și ea nu putea începe nimic ca să-i trecă de urit. Mâncările cele mai scumpe, hainele cele mai frumoase, orî ce prețioase,

vedem, că emigrăză dîlnic la America, de unde trimite bani pentru a plăti dările celor rămași acasă. Astfel guvernul poate să le facă Ungurilor săi dăruri câte vrea, căci sacul cu grăunțele e pe mîna lui.

—o—

Studentii antisemitii național-germani dela universitatea din Viena au hotărît într-o ședință, să nu mai dea satisfacție cu arme nici unui student jidan.

—o—

Diariștii din București. Miercuri seara s'au intrunit în localul redacției „Constituționalului” reporterii ziarelor „Dreptatea”, „L'Indépendance Roumaine”, „Adevărul”, „Constituționalul”, „Românul”, „Gazeta”, „Voința Națională”, „Lumea Nouă”, „Ziua”, „Răsboiul” și „Timpul” și au fondat „Sindicatul reporterilor din Capitală”. După ce s'au votat statutele acestui sindicat, s'a procedat la alegerea comitetului și s'au ales: delegat al sindicatului, d-l Pisani; casier, d-l Al. Ionescu; secretar, d-l I. Ighel; censori, d-nii P. Maori și Ciuculescu; membri, d-nii Sotirescu și Urzică.

—o—

Pensionare. Majestatea Sa monarhul a acceptat rugarea de pensionare a colonelului Alexandru Lupu dela regimentul de infanterie Nr. 64 și i-a conferit totodată numitului colonel „crucea militară pentru merite.”

—o—

Adunarea generală a „Reuniunii române de gimnastică și cântări” din loc se va ține mâine, Duminecă, la 10 ore a. m. în sala de desen a școlilor române, ăr Adunarea generală a „Asociației meseriașilor” se va ține tot mâine, în același local, la orele 2 p. m., asupra cărora atragem încă odată atențiunea publicului nostru.

—o—

Falsificatori de bani. Din Lipova se telegrafiază, că la Maria-Radna a fost prinsă de gendarmi o bandă de falsificatori de bani. Atelierul lor de lucru era în pivnița cărciumarului Dobra Ferencz. Mașina de bătut corone s'a aflat la urloierul Bogdan István. Amândoi sunt arestați. Alți soți ai lor au fugit.

—o—

Tîrgul de țără dela Clușiu, ce s'a ținut la 13 Martie n., a fost slab. Cât a ținut tîrgul de vite a nins mereu și era o tîmă colosală. Cu toate acestea vite cornute s'au dus la tîrg peste așteptare multe, cumpărătorii însă erau peste așteptare puțini. Ore-care trecere au avut aproape numai boii. S'au vîndut cu totul 1485 vite cornute, 220 oai, 114 porci. Părechia de boi 280—375 fl., părechia de junci 120—160 fl., o vacă cu vițel 60—100 fl. Bucate s'au dus puține la tîrg. Prețurile s'au mai suit cu câțiva cruceri. Grăul mază metrică: fl. 6.50—7 fl.; sîcara fl. 6.20—6.40; cucu-

ruzul fl. 4.50—6 fl.; ovēs fl. 5—5.20, orz fl. 5.20—5.50.

—o—

Poligamiă. Inspectorul de fabrică Iosif Schnitzer din Budapesta s'a căsătorit cu cinci femei, fără ca să se fi divorțat pe cale legală de vr'una dintre ele. În decursul timpului două dintre acele femei au morit. Judecătoria îl osândi pe Schnitzer pentru crima trigamiei la 11 luni temniță. Tabla întări acesta sentință.

—o—

Sfințirea noului Metropolit al Bucovinei se va face a treia Duminecă după Pași. Întârzierea, dîce „Gaz. Buc.”, are a se datori episcopului Petranovici, care din considerațiuni sanitare nu poate să întreprindă călătoria la Viena într'un timp schimbăcios, cum este în Martie.

—o—

Excursiunea ofițerilor români. D-l general Murgescu, comandantul flotei române s'a întretinut Joia trecută cu ministrul de război român în privința excursiunii, pe care ofițerii români de marină o vor face anul acesta pe cîstele Africe. Această excursiune va dura aproape două luni.

—o—

Academia română a decis a accepta legatul defunctului Ion Agarie, care i-a lăsat o moșie lângă Vaslui, cu un venit anual de 48.000 lei, pentru a înființa acolo o școală de fete și de băieți cu internat.

—o—

Sașii și mileniul. „Deutsche Zeitung” din Viena aducînd știrea, că Sașii voiesc la mileniu să se producă înfățișînd o nuntă țărănească săsescă, dîce: „Acesta este un semn foarte trist despre aceea, cât de mult stau Sașii ați sub farmeoul maghiarismului. Dîr nu vom mai pierde nici un cuvînt, vîdînd cum se înjosec obiceiurile germane.”

—o—

Intre Orient și Occident. Guvernul român a început tratări cu guvernele străine, pentru ca corespondența telegrafică dintre Orient și Occident să se facă prin România, ăr nu prin Serbia cum se face acum.

Beuturi falsificate. Etă ce oetim în „Gaz. Țeranilor” din București: De câțiva ani de zile falsificarea beuturilor spiritose a luat și 'n Muntenia și 'n Oltenia mari proporțiuni. Să vinde, sub numele de țuică, spirit de bucate amestecat cu apă și cu esență. Beutura aceasta este cea mai ticăloasă otrăvă din lume pentru bieții consumatori. Trebuie luate măsuri urgente și generale contra acestor beuturi. Sunt unii de părere d'a înființa imediat monopol pe beuturile spiritose, spre a împiedeca absolut fabricarea și vîndarea unor asemenea otrăviri și a protege astfel țuica, care este beutura sănătoasă și hrănitore. Inconoscîntăm dîr pe fabricanții de țuică naturală și-i invităm a ne răspunde și dînșii, ce gîndesc, că trebuie să se facă spre a se combate și desființa vîndarea țuiciei false, s'eu a celui spirit amestecat cu apă și cu esență?

—o—

nu-i făceau bucuriă; era ca o pasere în colivă. Într'o nopțe visă ea, că se află ără în satul ei la strîns de fân. Ea era harnică ca și celelalte și lângă ea prințul Vesel, care îi ajuta. După ce au strîns o grămadă mare, ședură în fân, îi se împărți câte un codru de pîne neagră cu brînză și le plăcea de minune... cu mult mai bine ca plăcintele din palat. Când se deșteptă Ileana, simți mare poftă să guste ără odată pîne neagră, trase clopoțelul și porunci să-i aducă puțină numai de căt. Bucătarul se spăriase, auzînd porunca. Era preste puțină, să i-o împlinescă, pentru că în totă curtea nu găsi pîne neagră.

Ileana se făcu tot mai tristă. O cuprinse un dor neastîmpărat să lucre ceva. Nu-i era însă iertat... Cum s'ar fi și potrivit lucrul cu împărătesa Leneș! Dorul îi alungase 'n sfîrșit ori-ce somn.

Făcîndu-se nopțe și dormind toți din palat, Ileana, supărată, se puse la ferăstră și începî să plîngă. Într'una din nopți dări în curtea palatului, pe bîtrăna, care o adusesese; acesta căra lemne, pe care le mărunțise peste dî, le căra într'o corfă și le aședea în colțul din curte.

„O! de i-ași putea ajuta”, gîndia Ileana, și gîndul acesta nu-i da pace. Împăratul tocmai horcăia, de răsunau păreții... ea, așa-dără eși tiptil, fără să fiă simțită, iute se scobori în curte și șopti bîtrănei: „Îți ajut la cărat”. Bîtrăna se spăria, vîdînd pe împărătesa înaintea ei. Aceasta însă îi porunci să tacă, prinde corfa cu mîna și-i ajută să care până aședară toate lemnele.

Cînd erau gata, ședură pe scările de pîtră. Împărătesa se simția așa de bine, cum nu se simțise nicî-odată. Fîmea însă o rîsbise și începî a se plînge bîtrănei: „O, vai! dîse acesta, n'am bucate potrivite pentru o împărătesă, n'am decât pîne neagră, ca ômenii cei sîraci”. Atunci Ileana sări de bucuriă și strigă veselă, că chiar de acesta are poftă, ceru o bucată și mușcă din ea cu lăcomiă. Câte-va clipe după aceea începî să plîngă cu amar.

„O! sunt așa de nenorocită! Aici în palat e de tot trist... ômenii d'acîi n'au nici o voiă. Bine era, decă mă duceam cu prințul Vesel. Pe lângă el toți sunt ômeni fericiți și îndestulți”. Acum începî ea să spună bîtrănei, cât de dragă o avuse prin-

SCRIRI ULTIME.

București, 1 (13) Martie. Diarul „Epoca” anunță următoarele: Din isvor guvernamental ni-se spune, că Escelența sa ministrul Tarciei a chie-mat ără la legațiunea otomană pe delegații eforiilor școlare române din Macedonia, domni dr. Christovici și prof. Apostolescu și i a invitat ca în termen de 3 zile să plece din România. Delegații macedoneni părăsesc mâne capitala București.

București, 1 (13) Martie. Conflictul dintre locuitorii moșiei Poiana din județul Dolj, și proprietarul ei, s'a aplanat. Ministrul de interne Stolojan, care a fost în persoană la Poiana, s'a reintors ără în București.

Paris, 1 (13) Martie. Ambasadorul Austro-Ungariei a predat astăzi președintelui Republicei, Faure, din partea Majestății Sale Împăratului Francisc Iosif, marele cordon al ordinului S-lui Stefan. Ambasadorul austro-ungar a dîs, că este fericit a fi talmăciul sentimentelor Majestății Sale și a exprima primului funcționar al Republicei viua mulțămire a Monarhului său, pentru primirea ce i-a făcut'o.

Din Bucovina.

Cernăuți, 8 Martie 1896.

De Sîmbătă în 29 Faur au început gratulațiunile la noul metropolit Ciupercovic și la noul vicar general Vlad. Repta, și încă nici ați după o săptămână n'au încetat. Nu numai nîmurile, cunoscutii și amicii acestor doi dignitari bisericesci, dîr chiar dușmanii lor și-ai nîmului nostru se îndesă de-a le gratula. Smal Stocki, cunoscutul rutîn tîner, înc'a fost la gratulare; Ciuntulec dela Sucéva a venit în numele său și al conventului monarhic, cerînd scuse de cele ce s'au întîmplat la 6 Iulie st. n. și despre cari am vorbit în „Gazeta”. Societatea filarmonică „Armonia” cu președintele ei i-a făcut lui Ciupercovic și lui Repta serenadă, tot așa societatea canturilor „Lumina” cu dirigentele corului, societatea învățătorilor din Cernăuți cu președintele ei, căruia i-a promis Ciupercovic, că va luca pentru îmbunătățirea salariilor, comandantul regimentului 41 bucovinean cu ofițerii, comandantul miliției teritoriale, comandantul gendarmilor și căpitanul Cărgari al corpului gendarmilor, o deputațiune din Cămpulung, locul natal al lui Ciupercovic, corpul didactic al școlii superioare de fete cu directoarea Griliș, inspectorul direcției căilor ferate cu funcționarii superiori, deputații preoților din protopresviteria Coțmanului, Cerenșului, Vicovilor cu protopopii în frunte, epitropia catedralei și a celorlalte biserici din Cernăuți și suburbii.

Di după dî curg telegrame, epistole

și deputațiunii din țără, vin din toate țările ortodoxe de pe la prelați cunoscuți și necunoscuți. Ciupercovic și Repta le primesc și răspund. De Repta nu ne mirăm, că-i om tîner, dîr de Ciupercovic om bîtrîn și totuși primește dî de dî deputațiunii și fiă-care deputațiune mai are și-o rugare, și Ciupercovic ia cont și de acesta, le promite a face, a luca, le scie toate pe degete și-i cunoece pe toți pe nume. La multele telegrame și epistole, ce i-au venit din țără și străinătate, el a răspuns prin cărți de visite, cari sună: „Arcadie Ciupercovic Archiepiscop și Metropolit al Bucovinei și Dalmației — mulțămesc cordial pentru amicala felicitare”.

Din incidentul numirii Sale de Metropolit, Ciupercovic a dat 500 fl. pentru scopuri filantropice, și adecă câte 50 fl. sîracilor din Cernăuți, Rădăuți și Cămpulung, societății dîmnelor române, societății dîmnelor rutene, societății „Lumina” a canturilor bisericesci, societății România jună din Viena, al căreia membru onorar este, societății „Școala română” din Sucéva, societății „copistilor”, și copiilor sîrmani români și ruteni dela școala gr. or. din Cernăuți.

Luni, 9 Martie n., avea să-i gratuleze protopresviteria Cernăuților și se vorbesce, că și alte protopresviterii din țără au să vină în săptămîna acesta, precum și archimandriții dela mănăstirea Dragomirna și Sucevița, precum și conventul monarhic dela Putna. La Putna de present, murînd Porumbescu, nu este archimandrit, ci numai nemesnicul Sevescu.

Se vorbesce, că Eug. Vorobchievic, preot vîdov din Liov, (Galiția), fiul protopopului Is. Vorobchievic, profesor de cântări în Cernăuți cunoscut ca rutîn atât tatăl, cât și fiul să se fi călugărit cu scop de-a candida ca egumen la mănăstirea Putna. Atăta ar mai trebui, ca la acest Mecca român, unde zac reliquiele lui Ștefan cel Mare, să încapă egumen un rus și încă rus înfocat, chiar de cînd era în seminar. Dîr ore nu sunt preoți români vîdovi, precum este Dr. Calancea din Cernăuți, s'eu Doboș din Cămpulung s'eu și alții, ăr nu tocmai un rus înfocat, care do-resce a fi egumen, mâne archimandrit și la urmă Metropolit, — asta-i jîcă prin creeri? Stați și cugetați bine încătrău mergem, ca elementul român să nu fiă periclitat din asta parte, și de aceea să se ocupe posturile de egumeni pe la mănăstiri cu Români, căci de altcum ne sîpăm grîpa singuri. Decî caveant consules!...

Din incidentul numirii I. P. Cuvioșiei Sale Archimandritulu consistorial Arcadie Ciupercovic de Archiepiscop al Cernăuților și Metropolit al Bucovinei și Dalmației, consiliul Constorial Archiepiscop ort. or. al Bucovinei, în frunte cu Calinescu a dat un cercular sub Nro. 1037 dta. 19 Faur (2 Martie) a. o. arătînd ca Ministrul de culte și instrucțiune prin hîrtia dela 27 Faur 1896 Nro. 483 a făcut cunoscut că

țul Vesel, dîr că ea n'a vrut să-l ia de bărbat, fiind-că n'a vrut să lucre. Astăzi, scie ea foarte bine, cât de înfricoșată este viața trîndavă; astăzi bucuros s'ar duce cu el, bucuros ar luca, dîr adause cu supărare, nu sciu drumul, pe unde să mă duc la el. „Îl sciu io, bobocul mamei, dîse bîtrăna, și ț-i-l voiă ărăta. Ai tu însă și curagiū destul? Drumul ăsta, e drum greu. Leneș împărat, toate petrele ascuțite din împărăția, acolo a poruncit să se arunce, ca nime să nu pîtă călca pe acel drum. Toate petrele aceste trebuie să le culegi și să le cari din drum, numai după aceea poți ajunge la prințul Vesel”. Și-o conduse pe o pîrtă vechiă, ruinată și afund în pădure, îi arătă drumul și grămețile mari de pîtră, cari sclipiău la lună. Ileana se spăria, cu toate acestea dîse: „da, voiă face ori-ce, numai să scap din miseria ăsta”. „Bine, adause bîtrăna prietinesce, decă-i așa, eu îți voiă ajuta în fiă-care nopțe. Acum însă, reintorțe-te în palat, ca să nu bage împăratul de sîmă, că ai eșit”.

De aici înainte, în fiă-care nopțe, pe cînd dormia împăratul, Ileana se scula și mergea la drumul, unde o aștepta bîtrăna.

Amîndouă împleau apoi corfele cu pietri, pe cari le cărau și le aruncau în o prăpastiă. Cînd arunca Ileana pietrele, bule și liliaci spăriați se ridicau și sburau prin aer, ăr jos, la fund se vedea un bălaur cu limbi de foc. Tremura, ce e drept, dîr de lucrul început odată, nu se lăsă.

Curățisera deja jumătate drumul, cînd etă, dau de o pîtră mare, lată, ce cuprindea tot drumul. Asta, cu totă silința lor, n'o putură mișca din loc. Sîrmana Ileana, se puse pe marginea prăpastiei și plînese. Bîtrăna o mîngăia și-i dîse: să se ducă numai și să dormă pentru-că în noptea următoare, cu puteri noue vor urni-o și pe asta din loc. Leneș împărat încă nu băgase nimic de sîmă, ômeni rei însă, cari voiau să strice împărătesei, îi descoperiră întîlnirile ei secrete de nopțe cu bîtrăna. La început el nu voia să credă. Totuși dede poruncă, ca lângă patul ei, să pună un ciubăr mare cu apă rece de ghiță. Decă într'adever se va scula noptea, va trebui să cadă în ciubăr, și scaldă rece să-i fiă pedepsă.

Bîtrăna auzise de asta, se furișă pe ascuns în cămara de dormit și împinse ciu-

Maestrea Sa a bine voit prea grațios a numi cu prea înalta rezoluțiune din 16 Februar 1896 pre Archimandritul consistorial Arcadie Ciupercovici de Arhiepiscop al Cernăuților și Mitropolit al Bucovinei și Dalmației și vestesce această venerabilului Cler, patronilor bisericesci, nobilimei, respectabilei inteligenței și tuturor diecesanilor.

Lumea se întreabă, de ce n'a făcut cunoscut și despre numirea lui Repta de archimandrit consistorial, căci așa se cuvine să fie într'una, căci de-odată a fost numirea. Pote ca să-i facă sânge rău lui Repta? Dér Repta ađi este mai mare și nu-i pasă. Aici însă avem de observat, că Repta ca profesor de universitate nu scie cam cum merg lucrurile în consistoriu, și n'are pe nimeni cine să-l învețe, decât numai pe Ciupercovici. Și Ciupercovici îl va și introduce în toate, căci la vară Ciupercovici poate va merge la scalde cum îndatinăză, și -apoi Repta va trebui să conducă toate, până atunci va fi la învățătură și va deveni bună caldă, ca să nu-i trebuiescă alt ajutor care-i s'ar oferi poate din partea cuiva. Ciupercovici și Repta sunt necesități a ținē unul cu altul și-atunci o eră nouă se va simți întru toate a gendele Consistoriale, făcēnd dreptate fie-cărui, și nu cum era până nu de mult.

Căetorescu.

Convocări.

Despărțământul Pesteș al reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Oradan își va ținē adunarea a II a anului 1895/6 școlar Marți a 3 și de Pasci în sala școlii române din Fehetșu, anume dela 9—12 a. m. și dela 3—5 ore p. m. cu următoarea:

Programă: 1) Deschiderea ședinței prin președinte. 2) Apel nominal. 3) Solvirea taxelor. 4) Raportul P. O. oficiu protopopesc despre rezultatul pașilor întreprinși pentru încasarea restanțelor. 5) Raportul bibliotecarului. 6) Primirea lucrărilor de câte 2 cōle dela membri, cari n'au prezentat lucrări la adunarea premersă. 7) Stîrnirea și dezvoltarea religiosității și moralității și întărirea caracterului religios moral. (Discuție) 8) Tractarea metodică a statutului organic. 9) Disertările eventuale sunt a se insinua prezidiului cu 3 zile mai înainte de termenul fixat pentru ținerea adunării. 10) Constituirea despărțământului pe un nou period de trei ani conform §-lui 4 din Regulament. 11) Propunerii. 12) Incheiere.

La această adunare sunt invitați a participa toți membri despărțământului, precum și alți amici ai școlii.

Din ședința comitetului ținută în Tileagd la 9/21, Februar 1896.

Avram Igna,
președ. desp.Petru Vlaicu,
notariul II.

Adunarea generală din acest an a „Reuniunii învățătorilor rom. gr. cat. din comitatul Sibiului se convocă pe Dumineca Tomii (12 April st. n.) la 9 ore în edificiul școlii gr. cat. din Sibiu.”

La această adunare se invită cu tot respectul: Onorații membri ai reuniunii, cum și toți acei P. T. d-ni cari se interesează de progresul învățătorilor și a școlilor românesce.

Programul adunării: 1.) Participare în corpore la serviciul divin. 2.) Deschiderea adunării prin președinte. 3.) Raportul comitetului, al cassarului și bibliotecarului, împreună cu proiectul pentru buget pe periodul următor și celelalte propunerii. 4.) Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membri noi, pentru încasarea tacselor dela membri, precum și pentru censurarea rapoartelor și propunerilor din p. 3. 5.) Istoricul fie-cărei școle, compus în scris de învățătorul din respectiva comună. 6.) Ce pretind planurile de învățământ în privința instruciunii din obiectele: religiunea și limba maternă și ce se poate face în faptă, de Eliă Câmpăan. 7.) Valoarea pieselor de lectură pentru cultivarea omilaterală a elevilor, de Ioan Popescu. 8.) Tractarea lui a și e la desp. III, lecțiune practică din ortografiă, de Nicolae I. Urs. 9.) Altoirea prin împreunare, în crepetură și în cōjă lecțiune desp. IV, de George Dănilă. 10.) Discuțiune asupra lucrărilor teoretice și lecțiunilor practice. 11.) Raportul comisiunii censurate și pentru propunerii. 12.) Statorirea locului, timpului și a programului pentru adunarea generală următoare. 13.) Alte propunerii, ce eventual s'ar ivi. 14.) Închiderea adunării prin prezidiu.

Orlat, 12 Martie 1896.

Romul Simu,
president.George Săbău,
secretar I.

Literatură.

România agricolă este numele unui studiu economic foarte prețios și interesant, în care se arată, cum este starea poporului român din România, cum sunt împărțiti țeranii și cum trăiesc ei: cum o mână proprietari cei mari cu moșiile lor boeresce; cum o duc arăndașii de moși, între cari se află și mulți Români de pe la noi, mai cu seamă despre Mocanii noștri din Săcele emigrați în România este scris un capitol întreg etc. etc. Toți câți au cetit această carte laudă pe scriitorul ei, d-l profesor Dr. George Maior, care este un bărbat cu largi și serioase cunoștințe în trebile economice. Un exemplar costă 80 cr. și se poate procura și dela administrația „Gazetei Transilvaniei“.

In editura librăriei Nicolae I. Ciureu din Brașov a apărut: Istoria Patriei, în legătură cu evenimentele epocale din istoria universală, pentru școlile populare române,

de Vasilie Goldiș, profesor. Un exemplar 25 cr.

Au apărut din „Biblioteca pentru toți” nrii. 42—45, conținēnd frumoșe poezii „Doruri și amonuri” de Alexandru Deparațianu, partea I și II. Sub nr. 42 și 43 se cuprinde o prețioasă carte intitulată „Elocuța română” de d-l profesor G. Adamescu, cunoscut din mai multe scrieri ale d-sale în cauza noastră ardelenă. În această carte se cuprind discursurile mai multor bărbați mari din istoria Românilor și costă 32 cr.

Povestiri de Petra-Petrescu à 80 cr. francate. De vëndare la administrația noastră.

HIGIENA.

Câte-va cuvinte despre Reumatism.

„Hic salvus erit qui perseveraverit“.
(Numai cine stăruiesce se poate mântui).

Reumatismul nu este altceva, decât oprirea și nemișcarea sângelui și a celorlalte lichide, ce circulă prin țesătura cărnoasă a corpului, a vinelor și a părților musculose. Reumatismul său durerile de încheeturi este o bolă, care se găsește răspândită în tot corpul, căci deși se arată la încheeturi, dér se poate ivi și în alte organe, precum în mușchi, la inimă, etc. Se numește reumatism, pentru-că curge ic și coala prin corpul omului, ca o undă de apă. El provine din cauza răcelei și în special se ivesce la cei, cari locuiesc în case vechi, umede, întunecoșe și aședate pe locuri joșe (văi).

Durerile reumatismale sunt mai vii primăvara și toamna și mai cu osebire în timpurile noroșe și umede; se presintă durerile mai fulgerătoare prin încheeturile corpului printr'un junghiu în sistemul muscular, cu febră (fior de frig) amestecată cu căldură, care se transmite în tot corpul, pulsul este mai des. Bolnavul are sete și durere de cap, urina (udul) este roșie și miroasă greu, limba este roșie și simte, că gura este amară, stomacul este incuiat (nu are scaun).

Reumatismul se împarte în acut și cronic, în parțial și total, și de multe-ori s'au vedut casuri de reumatism ereditar (moștenit de la părinți).

Causele, cari produc reumatismul, sunt predispozițiile speciale, adecă sunt unele persoane, cari sunt aplicate de-a căpeta reumatismul din cea mai mică cauză.

Reumatismul acut este caracterizat prin dureri mai mult seu mai puțin vii ale articulațiunilor (încheeturilor), cu călduri și manifestații de febră (friguri).

Durerile sunt câte-odată așa de tari și de mari, încât bolnavul este desperat, mai cu seamă în cursul nopților. Timpul, cât ține reumatismul acut, este între 2 seu 3 săptămâni, care câte-odată se prelungește câte două seu trei luni. De multe ori însă se întâmplă, că reumatismul a trecut și în urmă printr'o altă răcelă s'a căpătat din nou; atunci este mult mai greu și mai dureros. Reumatismul odată intrat în corp, cu greu se poate delătura, căci la cea mai mică răcelă durerile încep din nou.

Deși se scie în genere, că reumatismul este aprôpe necurabil, totuși câte-va medicamente folosite cu strictetă și cu îngrijiri igienice pot încât-va ușura durerile cele cumplite ale lui.

Indată ce se simte, că o persoană a căpătat un reumatism, fiă în ori-ce parte va fi, mai întâi să facă o baie de aburi cât de lungă. Aceste băi scot multă sudore și dau cor-

pului căldura pierdută în răceli, ele nu trebuie prea mult prelungite, nici ridicare la o temperatură prea înaltă, căci produc congestiuni la cap, vērșări de sânge etc. În localități, unde nu se află stabiliment de băi cu aburi, bolnavul va face o baie în casă, într'un vas mare, cum este un ciubăr cu apă caldă bine, unde va pune un chilogram de sare de bucătărie și 1/2 chilogram de cenușă, după care în urmă se va aședa în baie și va sta 20—25 minute. Pe urmă va lua în fiă-care și câte-un gram de sulfat de chinină amestecat cu un gram de phenacetină, împărțit în două doze, din care se va lua una dimineața și una seara. Bine înțeles însă, că dozele chininei vor fi după etatea bolnavului.

Pentru o persoană mare se va da un gram pe zi; pentru tineri dela 12—15 ani se va da 0.70 centigrame pe zi, pentru copii dela 8—12 ani se va da 0.60 centigrame pe zi, pentru copii dela 4—8 ani se va da 0.40 centigrame pe zi, pentru copii dela 2—4 ani se va da 0.3 centigrame pe zi, ér pentru copii mai mici se va da mai puțin.

Se va freca partea atinsă de reumatism la început cu alcool bun. (spirt rafinat) 500 grame pus într'o sticlă, în care se va pune 100 până la 150 grame sare măruntă de bucătărie, sticla bine astupată se va ținē la un loc călduros două zile, după cari apoi se vor freca părțile atinse de reumatism de două-ori pe zi, dimineața și seara, seu mai bine seara, avēnd lipsă bolnavul să stea la căldură.

Să bea ceaiuri, cari produc sudori: ceaiul rusesc, de flori de tei, de flôre de soc (sambucus) de mărgăritar, seu de smeură (fructus rubidei). Se va unge pe la încheeturile dureroșe cu balsamul opodeldoch, ce se va lua dela farmacia, seu va lua tot dela farmacia balsamul Fioraventi, cu care asemenea se vor freca părțile dureroșe. Ca medicament intern se va lua Salicilatul de sodă 2 grame, împărțit în patru pachete, din cari va lua unul dimineața, unul pe la prânz, unul după ameză pe la 4 ore și altul seara când se culcă.

Se va face un ceai compus din: Melisă și flori de tei din fiă-care câte 25 grame; flori de sambucus (flôre de soc) 12 grame; cari toate acestea se vor pune într'un vas (o olă) cu 120 grame apă, care se fierbă bine și pe urmă să bea la culcare acoperindu-se bine în pat.

(Va urma.)

Reguli igienice pentru mâncare.

Dintre 20 de omeni nu mai puțin ca 19 inși mănâncă peste măsura cuvenită. Tutora le este cunoscut, dér durere, prea puțin în seamă de aceea, că în cele mai multe casuri sănătatea omului atērnă dela mulțimea nutrementului. Urmările mâncării peste măsură se arată mai întâi în aceea, că omul mai multe ore de peste zi, până când adecă i se ușurează stomacul, este moleșit atât la trup, cât și la spirit.

Sub mâncare peste măsură se înțelege a mânca mai mult decât e neîncunjurat de lipsă pentru a alina fômea. Regula, de-a mânca numai atunci, când omului îi e fômea, și de-a înceta cu mâncarea, când îi cade mai bine, ar fi pentru cei mai mulți omeni un izvor nesecat de viață și tărie. Prin mâncarea prea multă se slăbește mistuirea, ér această dă nascere la multe și telurite bóle, cari adese-ori strică întreg organismul omenesc.

bărul lângă patul împăratului. Pe când acum Ileana se ridică, ca de obicei, și voia să eșă pe ușă, de-odată aude îndărăptul ei: „pliosc!” și un strigăt de spaimă. Împăratul o veduse, că vrea să eșă, vră să arunce cu ceva după ea, și să-o țină în loc, era prea leneș. Din nenorocire însă își pierdă cumpēna, și fiind și astfel greoiu nu se putea stăpâni, ci se răsturnă din pat în apa cea de ghiață. Astfel stetea în ciubăr, tremura din picioare și înghiția la apă. Ileana se reîntorse iute și vră să-l scotă afară, fiind însă că era prea greu, nu l'a putut ridica. Ea îi strigă să se misce și el, el însă răspunde numai: „nu pot” și se înecă.

Când ajunse Ileana la bătrâna, nu mai putea găfăi de spaimă și totă tremura. Bătrâna însă o mângăia și duse: „Acum vom mișca și piatra cea mare, numai curăgiu!” Și merseră la drum și încecară să mișce piatra. Aceasta de-odată începe a se mișca, ca de sine, căd și se rostogoli în prăpastia cu șgomot. „Hop!” strigă o voce veselă, asta a fost grea muncă, și în mijlocul drumului stetea prințul Vesel și ridea de bucuria vedēnd pe Ileana. El îi povesti

acum că dēnsul a curățit drumul de pietri din partea de cătră împărăția sa. În chipul acesta se întâlnește, și de acum voră să trăiescă tot împreună.

Intr'aceea bătrâna își lăpădă sdrențele de pe sine, își spală fața curat și mare fu mirarea Ilenei când, în locul cerșitōrei urite, vedu pe frumoșă și mândra împărătesă: Munca. Acosta însă o prinse prietinesce de mână și-i spuse, că dēnsa este mama prințului și că, de aici înainte, vrea să-i fiă și mama ei.

Câtă bucuria și voiă bună în palatul Muncei, când prințul Vesel intră cu Ileana de braț. Și au trăit mulți ani împreună, avēnd multe prințese micuțe cu păr de aur, mulți prinți mici cu haine de catifea și cu nasturi de argint. Cu toții erau harnici și veseli. Și decă câte-odată vre-unul se sătura de lucru, era de ajuns ca Ileana să povestescă cum i-a mers ei în curțile lui Leneș împărat, și numai decât toți își mișcau degetuțele cu atâta harnicie, în cât gândeai, că trebuie să-și câștige pâinea de toate zilele cu harnicia lor.

Din: „Povestiri” alese de
N. Petra-Petrescu.

Dér nu este tot una, decât corpul își capătă nutrețul convenit de mai multe, ori de mai puțin ori la zi. Corpurile tinere (copiii) mistue mai repede și de aceea trebuie să li-se dea mâncare mai adese-ori la zi, dér nici-odată prea mult. Copiii mici peste zi tot la două ore trebuie să sugă, ér nóptea mai rar. Persónele tinere, necrescute încă de-ajuns, trebuie să capete mâncare de cincî, séu cel puțin de patru-ori pe zi. Cele mai multe femei încă mănâncă de câte patru-ori pe zi.

Ómenii maturî (mari) nu e bine sub nici o împrejurare, să mănânce mai mult ca de trei-ori în zi, de multe-ori ajunge și numai de două-ori. Este însă foarte nesănătos de-a mânca odată pentru o zi întrégă.

Timpul mănăcării încă hotărește mult asupra sănătății. Este potrivit, ca prânțul séu mai bine ăis améda să se ia la mijlocul zilei, adecă la amiazi. Diminéta se ia dejunul, ér séra cina.

Obiceiul de-a mânca înainte de culcare este réu, pentru că stomacul mistue mai greu nóptea, decât ziua.

E constatat, că un fel de mâncare mai bine se consumă, decât mai multe feluri, cum ar fi de es. o mâncare gătită cu lapte și altă mâncare de verdețuri, precum salată, póme etc. Măncarea cea mai simplă pentru ori și cine e cea mai sănătósă.

Este foarte réu de-a se grăbi cineva când mănăcă, pentru că prin aceea bucățile de mâncare intră în stomac prea mari, ceea ce e stricacios; mâncarea trebuie mai întâi bine mestecată în gură și numai după aceea înghițită. Ómenii bătrâni, cari nu au dinți trebuie să taie cu cuțitul mărunt ceea ce mănăcă și tot-déuna să-și alégă nutrețul cel mai ușor de mistuit. Alimentele, decât nu-s destul de mestecate în gură, slăbesc foarte tare stomacul.

Este foarte réu, când cine-va mănăcă în timpul când e infierbentat. După fiă-care obosélă mai întâi să urmeze o pauză și numai după aceea să urmeze mănăcarea. Cu deosebire persónelor nervóse, cari se iriteză prea tare, li-se recomandă tare această regulă, avénd sé se feréscă de-a mânca mănăcări grele de mistuit.

Dintre tóte patimele mânia influințéază mai tare asupra stomacului și a ficatului; de aceea omul când e mánios sé nu mănânce, ci sé aștepte până-i trece mânia. Acesta este o regulă de căpeteniă pentru de a și păstra omul sănătatea.

Pentru mistuire mai este rea și grija, supărarea de aceea persónele, cari din nenorocire sunt supuse acestora, trebuie să trăéscă tare cumpătate și să mănânce bucatele cele mai ușóre de mistuit.

ECONOMIA.

Nutritura vitelor.

I

Pe când plugarii învățați au ajuns așa departe, încât au putut constata chiar și câte chilograme de nutreț trebuie date la o vită pe zi, pe atunci cei mai mulți din plugarii noștri nici nu se gândesc la statorirea unor reguli pentru nutritura vitelor, ci le nutresc mai numai așa, după cum se nimeresce, astfel că primăvara le vedî scóse din iernă pe cele mai multe locuri cât se póte de slabe. Décă am întreba pe asemenea plugari, că pentru ce nu hrănesc vitele mai bine peste iernă? ei ni-ar răspunde: séu că trebuie să cruțe nutrețul, séu póte că făcându-și glumă cu noi ni-ar ăice: „La-

să-le să mai rabde, că dór acum nu le punem la plug!“

Ei bine, să întrebăm și noi pe asemenea plugari: cum va poté prospera și crește o vită tină, care e silită să rabde fóme? Cum va putea da o asemenea vacă lapte, după ce fată prin luna lui Martie, când e mai mórtă de slabă, și cum nu s'or osteni și n'or sta boii primăvera cu plugul în brazdă, când se pun la arat, și ei abia se mișcă de slabi?

La mulți din economii noștri de vite nu li-ar strica să fiă mai drepti și mai cu tragere de inimă pentru bietele vite! Căci decât un muncitor hrănit numai cu mămăligă, fasole și ciapă nu póte tiné rost la lucru cu altul, căre se nutresce cu pâne, fiertură și carne, tot așa nu vor poté tiné rost la lucru nici vitele hrănite cu paie, mestecătură și coceni de cucuruz, alătura cu aceea, cari se nutresc cu fén bun, trifoiu, napi, mázăriche, otavă séu grăunțe.

Aprópe peste tot locul vitele intră tótna bune în iernă, cum se ăice, și indată ce se aședă în grajd, ba pe multe locuri încă nici nu s'au aședat, și încep a slăbi vedénd cu ochii. Pricina e, că cei mai mulți din economii noștri scot vitele la câmp până când ninge, cei mai mulți nici nu se gândesc la aceea, că pascénd vitele tótna ierbă brumată, récesc și se cufuresc de ea; intrând ploii réci mai îndelungate de tótnă, vitele slabe se pot umplea de păduchi; apoi mulți nu se gândesc, că ore mai găsesc vitele tótna în câmp atăta mâncare, cât sé póta trăi, séu că sunt silite să se hrănéscă din grăsimia adunată în trupul lor peste vară?!

Tot cam așa se întâmplă și în privința nutririi în grajd. Cei mai mulți din economii noștri de vite pun un preț deosebit pe mulțimea și nu pe bunătatea nutrețului. De aceea vitele la părere se îndópă bine, dér aceea îndopare puțin le folosesc.

Inainte de a trece la o descriere mai aménunțită a felurilor nutrețe, vom aréta la acest loc pe scurt, cum e împărțit stomacul vitelor rumegătoare.

Vitele rumegătoare își au stomacul lor împărțit în patru părți mai însemnate, și anume în: burtă, bonet, ghem și rinză.

Nutrețul abia muiat în gură, cu scuipat séu bale, intră în burtă care este partea cea mai mare din lăuntrul vitelor și servește ca un magazin al nutrețului mănecat. Aci se înmóie mai bine, se înăcresce și dospesce puțin, și după o órá-două intră în bonet (despărțitor), unde se împarte în porțiuni și se întórcé éráși în gură, care rumegă, adecă tócă mărunt de a doua-óra nutrețul mănecat. O vită mare se ăice, că mișcă de câte 40 de ori făcile în direcțiune orisontală, până când rumegă o porțiune (bol) de nutreț.

Nutrețul rumegat nu mai intră apoi în burtă, ci în ghem (mógănă), unde se începe mistuirea în înțelesul strins al cuvéntului, care se mai continuă apoi în rinză și mațe. La miei și viței, până sug, numai rinză e mai dezvoltată, și conține o materiă, care închiagă laptele.

Porțiunile de nutreț aduse în gură se numesc boluri; ele nu se pot aduce în gură decât când vita e în odihnă. De aceea vedem cu deosebire la plug, că indată ce stau boii puțin în capul locului séu pe brazdă, încep a rumega.

Sciind acesta, plugarul trebuie să lase tot-déuna boilor câte două trei ore de odihnă la amézi, când sunt la plug, ca ei să póta avé timp de ajuns nu numai pentru mănăcarea, ci chiar și pentru rumeg-

gare, căci pot ei să fiă cu burta plină de nutreț și totuși să nu aibă nici un folos de el, decât acela nu e rumegat.

Nutrețul cel mai bun și tot-odată și cel mai ușor de mistuit este ierba; acesta încă cu cât e mai tină cu atât e mai nutritóre. De aceea în lunile de primăvară, în Aprilie și Mai, vitele află cea mai bună ierbă la pășunat, și odată se dereg și ingrașă, ér după-ce ierba mai îmbétrănesce, conține tot mai multă materiă lemnósă, prin urmare nu mai are așa putere nutritóre ca mai înainte.

S'a constatat, că o sută chilograme de ierbă din luna lui Mai conțin 80 chgr. de apă, 8 chgr. materii zăhăróse, 6 chgr. materii uscate, 4 chgr. alburii (albuș), 1 chgr. grăsimie și 1 chgr. săruri. Când vitele se nutresc cu ierbă, cu deosebire primăvara, nu prea beau multă apă, fiind-că ierba crudă, după cum am vedut, conține apă destulă. Ierba crudă e cel mai bun nutreț și pentru viței, când aceștia încep mai întâi a mânca.

Pe livețile naturale, unde crește tot felul de ierburi, vitele află un nutreț mai bogat, ca pe cele măestrite, unde în de-obște se séménă numai un fel de ierbă, precum e trifoiul și luțerna.

Trifoiul, luțerna și napii de zăhar, conținénd mai multă materiă zăhărósă, ajută foarte curând la formarea mușchilor séu a cărnii.

P O V E Ţ E.

Cum se pot învia florile vesteđite?

Florile vesteđite se pun într'un vas cu apă fierbinte așa, ca cotorul florilor să fiă a treia parte în apă. Când apa din vas se va réci, florile vor învia și vor fi éráși frumoșe ca înainte. După aceea se taie partea cotorului, care a fost în apă, și apoi fiórea se aședă în apă prospétă rece.

Cum se apărá paserile cântărețe în contra moliei?

Paserile cântărețe mai ales nóptea sunt atăcate de molii ori alte insecte micuțe, cari se aședă pe piciórele paserilor. Un mijloc foarte bun contra acestor insecte periculóse paserilor este, că séra se pune în colivia paserei un petec de postav alb și diminéta se pot vedea pe el insecte, cari sunt foarte micuțe și cari peste nópte se adunaseră pe acel petec.

Ce e de făcut, când se otrăvesc cineva?

Decă cineva s'a otrăvit cu arsenic sé i-se dea un mijloc ca să vomese. Decă nu este farmaciă la îndemână, atunci cercăm cu apă caldă, în care punem o linguriță mică de sare prăjită pe foc. De acesta apă se bea cel otrăvit cât de multă. Decă apoteca e aprópe, sé cumpere în grabă *iper-cacuanha* séu *rădăcină de vomat*, de care se dá celui otrăvit tot la 10 minute câte un gram. Când cineva s'a otrăvit cu *cocleală* (rugină de pe vasele de aramă) sé bea apă multă cu zahăr și albuș de ou. La inveninarea cu *leșiă* sé bea oțet ori must de lámăie (citronă) mestecat cu apă. Când cineva se otrăvesc cu *bureți veninóși* ori cu plante, atunci se iau 25 centigrame de *piatră acrá* în 100 grame apă și se ia tot la 10 minute câte o lingură. Decă cineva e mușcat de vr'un *șérpe veninos*, rana trebuie *suptă* cu gura, dér buzele sé nu fiă crepate, și apoi sé se ungă mereu cu spirt de *salmiac* (sal amoniacum).

Cum se póte tređi un om, care a fost aprópe de a se îneca? Mai

intăiu îl desbrăcăm și îl ștergem ca să fiă sbicită bine pielea. Il punem apoi pe așternut cu fața în jos și cu o mână sub cap, ér piciórele sé stea în sus. În chipul acesta apă, ce a pétruns în plămâni se scurge. Apoi îl gádălim cu ceva la nas, și tinem sé miróse ceva tare.

Cum se póte aduce la viétă un om care a fost aprópe să înghete?

Omul aprópe inghetat trebuie mai întâiu dus într'o casă rece, unde desbrăcându-l incet ca sé nu i-se frángă membrele inghetate, il acoperim cu zăpadă, așa că numai gura și nasul sé-i rămână descoperite, apoi il frecăm mereu. Decă nu avem zăpadă, atunci il invălim într'un vestmént ud, séu il punem într'un vas cu apă rece, încât numai capul sé-i rămână afară. Se frecă apoi cu un ștergar muiat în apă rece. Cercăm apoi a-l face sé răsufle. După-ce omul dá semne de viétă și după ce își póte mișca membrele, atunci il ducem într'o odaia mai caldă, și aci il culcăm sub un așternut rece, apoi il frecăm bine cu haine calde și odaia o încăldim bine.

Menelik, femeile sale și curtea sa-

Tótă lumea își îndréptă privirile ađi spre Abesinia, unde a suferit o așa mare intrângere corpul de expedițiune italiană. De-odată se intereseză toți de Abesinieni și găsesc că domnitorul lor Menelik, care a pus la gónă óstea generalului Baratieri nu este numai așa un sélbatic ăde desprețuit, ci este un adevérat princípe investit cu tóte puterile. Reședința de față a lui Menelik se chiamă Addis-Abala. Intreg orașul e locuit de ómeni ai curții, funcționari și servitori. Trupele Impératului (acest titlu il pórtă domnitorul Abesinienilor) sunt bine armate și echipate. Francia, Anglia și Italia le-au vëndut puscii. Italia, se înțelege, mai de mult.

Când nu e bătae, Menelik se scólă de diminéta și urmat de toți favoriții și slúșbașii séi, trece prin stradalele palatului. O umbrelă mare și roșie se pórtă asupra capului séu, și după acesta umbrelă de departe cunosc toți, că se apropiă domnitorul. După ce se visitéază mai multe lucrátóre unde se reparéază pusile și unde se fac scule de aur, el se întórcé éráși la palat și își ia dejunul. Zosuri de piper berberic, în care inótă bucăți de carne, sunt mănăcarea de căpeteniă a Abesinienilor. Ca beutură se pune pe masă un fel de bragă. După dejun Menelik dá audiențe și presidéază tribunalului. Celălalt timp se folosesc spre recreare. Negul Menelik este creștin și trăesce în monogamiă, adecă are numai o soția. Dér acesta numai oficial. Impératésa Taitu e bătrână și Menelik iubesc două Abesinieni tinere, cari stau în fruntea bucătăriei impératésiei. Cronică scandaloasă a curții abesiniene spune, ca și Impératésa își réstună pentru necredința soțului ei.

În Europa se crede, că femeile abesiniene ar fi urite, din contră însă ele sunt adese foarte frumoșele, fața lor este aprópe așa de deschisă ca a Creolelor. Taitu mai ales e aprópe de tot albă și pentru ca acesta sé bată și mai mult la ochi, impératésa se încunjură tot cu Negre. Numai soțului ei i se pare privirea prea întunecată.

Menelik este cel mai civilizat din țara lui. În tabéra lui tot-déuna se află o stațiune telegrafică; chiar și un telefon au trebuit sé-i se facă. El este credincios tradițiilor strămoșilor séi și tot-odată condus de ideile cele mai moderne, setos după progres și cultură. Menelik e de 45 ani, fața lui e palidă, încadrat de-o barbă năgră, dintra limbile Europene vorbesce rusesc binișor, dér el iubesc pe toți Europenii și îi tractéază cu multă polteța. Se vorbesce, că de curénd Menelik a dat or-

din, că gazetarilor italieni, cari au fost prinși pe câmpul de bătaie să li se dea drumul. „Acești oameni scriu“, și scrișoarea e dumnezeiească. Menelik, decă Italia va voi, e gata să incheie pace. Ar fi cea mai mare norocire a lui și este dorința lui cea mai ferbinte, ca Abesinia să fiă civilizată europenească.

Glume.

Corb la corb... O biată femeie trăia rău de tot cu bărbatu-său, că era bețiv tare și avea arțag la beție; er când nu era beat om sucit de tot. S'a gândit, săraca, ce să facă, și a încercat tot ce i-a trecut prin gând, dăr de geba le-a făcut pe toate, că n'a folosit nimic.

La urma urmelor hai să ducă o luminare la biserică și să o pună la Domnul Christos, rugându-l să-i îndrepteze bărbatul ca să mai aibă și ea o di bună, că nu mai putea răbda.

A cumpărat lumânarea și a pornit spre biserică. Pe drum se întâlnește cu o cumătră, care o întreabă: — Dar încotro, cumătră?

— Ia mă duc la biserică cu lumina asta.

— La ce?

— Să o pui la Domnu Christos, că eti ce m'am gândit. Și ti spuse ce plănuse.

Dăr cumătră-sa de colo: — Fugi, cumătră, nu i-o duce lui Domnu Christos, mai bine du-o Maichii Precestei, că e femeie și te-a pricepe, dăr lui Domnu Christos la ce?...

El e bărbat; tu nu știi că corb la corb nu-și scote ochii?

Căendarul săptămânei. MARTIE. are 31 zile. GERMENAR.

Calendar table with columns: Zilele, Căend. Inl. v., Căend. Gregor. Rows include Dom., Lun., Marți, Mer., Joi, Vin., Săm.

Prețurile cerealeor din piața Brașov. Din 13 Martie st. n. 1896

Table of grain prices in Brașov. Columns: Măsura, Calitatea, Valuta austr. (fl. or.). Rows include H. L., Grân, Săcară, Orz, Ovės, Cucuruz, Mălaiu, Mazere, Linte, Fasole, Sămēnță de in, Sămēnță de cânepă, Cartofi, Măzeriche, Carne de vită, Carne de porc, Carne de berbece, Său de vită prăpșet, Său de vită topit.

Tergul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 9 Mău, 3 de 20364 capete, la 10 Martie au lăna, nr. — capete și au eșit 653, rămă-lară de 11 Martie un număr de 19,711 capete. andă, e' noteză marfa: ungrăescă veche. și pe Audela — cr. până la — cr. Pe ungrăescă tineră grea dela scrie veș. până la — cr. de mijloc dela Heibner cr. până la 47.— cr. ușoră dela eau in pr. până la 45.— cr. us, adec

Marfă țărănească grea dela — până la — cr. de mijloc dela — cr. până la — cr. ușoră dela — cr. până la — cr.

Marfă sərbescă, grea dela — cr. până la — cr. Transito, mijlociă grea dela — cr. până la — cr. transito ușoră dela — cr. până la — cr.

Bursa de București din 11 Martie n. 1896.

Table of stock market data from Bucharest. Columns: Valori, Do-banda, Scad. cup., Cu banf gata. Rows include Rentă română perpetuă 1876, Banca Rom. ult. div. fr. 12.81, Banca Națion. ult. div. 86.—, Banca agricolă, Dacia-România ult. div. 35 lei, etc.

SCOMPTURİ:

Table of exchange rates for various banks and locations. Columns: Banca naț. a Rom., Paris, Avansuri pe efecte, Petersburg, Casa de Depuneri, Berlin, Londra, Belgia, Viena, Elveția.

Bursa de mărfuri din Budapesta. din 11 Martie n. 1896.

Table of commodity prices from Budapest. Columns: Sămēnțe, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. Rows include Grân Bănățenesc, Grân dela Tisa, Grân de Pesta, etc.

Table of grain prices. Columns: Sămēnțe vechi ori nouă, soiul, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilgr. Rows include Săcară, Orz, Ovės, Cucuruz, Hirică.

Table of oil and other commodity prices. Columns: Produse div., Soiul, Cursul, dela, până. Rows include Sem. de trif., Luțernă ungr., Oleu de rap., rafinat duplu, Uns. de porc, etc.

Cursul la bursa din Viena. Din 13 Martie 1896.

Table of exchange rates from Vienna. Columns: Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. in aur 4 1/2%, etc.

Table of exchange rates for various currencies and goods. Columns: Bonuri rurale croate-slavone, Imprum. ung. cu premii, Losuri pentru reg. Tisei și Segedin, Renta de hârtie austr., etc.

Cursul losurilor private din 11 Martie 1896

Table of private lottery rates. Columns: Basilia, Credit, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Innsbruck, Krakau, Laibach, Buda, Palffy, Crucea roșie austr., etc.

Cursul pietei Brașov. Din 14 Martie 1896.

Table of Brașov market rates. Columns: Banonote rom. Camp, Argint român. Cump., Napoleon-d'ori Cump., Galbeni, Ruble rusești.

Mărci germane Cump. 58.90 Vënd. 59.05 Lire turoesci Cump. 10.76 Vënd. 10.90 Soris. fonc. Albina 5% 101.40 Vënd. 101.25 Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

PUBLICAȚIUNE Nr. 3783/1896.

pentru stabilirea dării după venitul chiriei caselor pe anii 1896-1898.

După părerea Onoratei Direcțiunii financiare c. ung. din loc mulți proprietari de case a fasonat pentru localurile, ce le folosesc însă-și chirii ieftine pe anii 1896-1898 și anume pentru locuințe, magasi, etc. de aceea cu ordinațiunea din 3 Martie a. c. Nr. 7507/896 a decis a se constata valoarea chiriei prin o vizitare oculară a localurilor.

Se convocă toți proprietarii de case din Cetate, Scheiu, Brașovul-vechiu, Blumēna, la cari se va presenta, începēnd dela 16 Martie a. c. intre orele 2-6 p. m., comisia, constatătoare din un funcționar al On. Direcțiunii financiare c. ung. și un funcționar al oficiului orășenesc, a-le da intrare liberă spre a visita localurile.

Se caută

un administrator pentru o moșie situată lângă Predeal in România, care se aibă intinsă cunoscință de agricultură. Să preferă un om cu școlă agronomică. Condiții foarte avantajoase. A se adresa la „Brüder Schiel,“ fabricanți in Brașov.

Advertisement for Martin Fromm, Brașov, featuring 'Semēnțe de trifoiu roșu' and 'Luțernă veritabilă francesă'. Includes text about seed quality and contact information.

Advertisement for Prima asociația de economii și ajutorare din Brașov. Includes text about membership benefits, interest rates, and contact information.

PUBLICAȚIUNE.

Bunurile societății fost. grănițierii din Teiuș, prin sentința judecătorească ajunsă în putere de drept sunt a se împărți între îndreptățiți — spre a se putea efectui acesta împărțire. — **Se caută cumpărători la 2 mori** (à 3 petri una) estimate cu 28,000 fl. ambele situate în comuna mare Tövis (Teiuș) precum și la **2 case** estimate cu 1500 fl.

Amatorii se caută a intra la învoială cu comitetul fost. grănițierii din Teiuș, comit. Albei-Inferioare spre ale putea obține. 934,2—5

Să se observe marca

Să se observe marca

Picături de stomach

Maria-Zeller

Cari au efect excelent în contra tuturor bolilor de stomach, sunt un medicament neapărat de lipsă pentru or-cc casă, la lipsă de apētīt, slăbiciunea stomachului, respirația cu miros greu, vânturi, răgăleă, colică, catar de stomach, flegmă gălbinaie, grēță și vomare, constipația, și la durere de cap, încălcarea stomachului cu mănăcări și bēturii limbrici, suferințe de spină, ficat și hemoroide ca mijloc aprobat și sigur de vindecare.

La bōlele indicate s'a constatată picăturile Maria-Zeller ca cel mai bun leac, care confirmă sute de testimoni. Prețul unei sticle cu prescrierea de întrebuințare 40 cr Sticla mare 70 cr. Expediția centrală prin farmacistul CARL BRADY, Kremstier (Moravia).

Picături veritabile sunt numai acelea, pe a căror embalage este lipită o față verde cu cuvintele: "Bezeuge die Echtheit" cu subscrierea mea.

Picături Maria-Zeller veritabile se află în Brașov: farmacia Iul. Honung, F. Juchius W-er, Franz Keltman, Ed. Kugler la Hygiea, Vict Robt, H. G. Oberl. Hoszuftalu: farmacia Carl Gross. Cseruătfalu: farmacia Josef Drodltff.

15 bucăți 5 fl. 75 cr.

15 bucăți 5 fl. 75 cr.

Adevăr!

Neintrecută și în lumea întreagă mare senzație au făcut

Colectia-Austria, care constă din 15 bucăți bijuterii (argintării) splendide, numai pentru 5 fl. 75 cr. **un ciasnornic Remontoir de aur fason,** pentru busunar.

Regulat punctual (pe 36 ore), mechanism de precizie și placă emailată. Capacurile ciselate frumos, sunt

Inerate din aur numit fason, care nu se distinge de aur curat și nu-și perde lustrul. — Pentru mersul regulat al sus numitelor ciasnornice, dau în scris o garanție de 3 ani.

- 1 lanț fin de aur imitat,
- 2 nasturi de mangete imitat de aur,
- 1 broșe frumoșe pentru dame,
- 3 nasturi de camașe imitație de aur,
- 1 nastur patent pentru guler,

- 1 ac fin pentru cravate,
- 1 etui pentru ciasnornic de aur fason.
- 1 oglindă de busunar, în ramă,
- 1 ac de bluze aur fason
- 2 inele imitat de aur cu brilate simile și rubine.

Tōte aceste 15 obiecte splendide de bijuterie împreună cu ciasnornicul de aur fason costă numai **5 fl. 75 cr.**

Trimitere cu rambursă. La cas de neconveniență se restituie banii.

Firma de ciasnornice:
ALFRED FISCHER,
Viena I. Adlergasse Nr. 12.

866,6—6

Ladislaus Unghevary

OBST PFLANZSCHULE
in **CZEGLÉD.**

Ajutor grabnic și sigur

pentru

SUFERINȚE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutinddea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire cărei de stomach, lipsa de apētīt, rigăleii, congestiunilor, haemorhoidelor etc. etc. In urma eficacității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit medicament de casă popular.

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.
Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziția!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, facu pe fiecare atentu, că fii-care sticla cu Dr. Rosa's Lebens-Balsam, care singur numai de mine este preparat după receta originală, este învelită în hărtia grosă albastră, care poartă în lungul ei inscripția: Dr. Rosa's Lebens-Balsam din farmacia „zum schwarzen Adler“, B. Fragner, Prag, 205—3“ în limba germană, boemă, ungaru și francezū, și cari suntu provēdute cu alăturata marcă a fabricii luatā sub scutul legalu.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se pōte procura numai in

Depozitul principalu alu producătorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

In **Budapesta:** la farmacia I. von Török.

Tōte farmaciile din **Brașovū,** precum și tōte farmaciile mai mari din monarhia Austro-ungară au deositu din acestu balsam de viață.

Totū de acolo se pōte avea:

Alifia de casă universală de Praga

(Prager Universal-Haussalbe)

unū medicamentu siguru și prin mii de scrisori de mulțămire recunoscutu in contra tuturor inflamațiunilor, rănilor și umfăturilor.

Acesta se întrebuințēază cu succesu siguru la inflamațiun, la stagnațiunea laptelui și întărirea țitelor cu ocașii nea iutercării copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții (ulcerațiun) la degete, la întărituri, umfături, tumorē glandulelor linfaticē, lipume etc. — Tōte inflamațiunile, umfături, întărituri se vindecă in timpul celu mai scurtu; la casuri fuscē, unde s'a formată deja puroiul, absorbē baba și o vindecă in timpul celu mai scurtu fără dureri.

In cutiōre a 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifia de casă universală de Praga se iutēză fōrte desu, facu pe fii-cine atentu, ca singuru numai la mine se preparēză după receta originală. Acesta este nu mai atunci veritabilu, decă cutiōr-le din me-atu galbinu, in cari se pune, suntu înfășurate in hărtia roșă pe care se află tipărită in 9 limbi explicațiunea cum se întrebuințēze, împachetate și in cartōne vinete, — cari suntu provēdute cu marca fabricii de mai susu.

Balsam pentru auđ.

(Gehst-Balsam)

Celu mai probatu și prin multe încercari celu mai temeinicu medicamentu pentru vindecarea auđului greu și spre redobândirea auđului perdutu. **1 Flacon 1 fl.**

Kathreiner

CAFEA DE MALTA KNEIPP

Se capătă pretutindeni. - 1/2 Chilo 25 cr.

Ce e a lui Kathreiner cafeaua de malta Kneipp?

Aceasta e o cafea adevărată pentru familie și sănătate, care prin modul de fabricațiune a lui Kathreiner are plăcutul gust de cafea de boane și numai prin acesta, fără de celelalte avantagii, se deosebește această cafea de malta de toate celelalte produse.

Cafeaua-Kathreiner este cel mai gustos, sănătos și leffin surogat la cafeaua de boane. E un product curat al naturii în boane întregi și se usează cu mare avantaju in locul celei măcinate,

in locul acelor surogate pentru cafea, cari sunt pentru publicul cumpărător necontrolabile, și cari prin cercetări oficiose sau dovedit adese de falsificate prin adausuri străine. Începēnd cu o terțialitate, se pōte amesteca mai târziu cafea de boane cu cafea Kathreiner, si astfel pe lângă efectul neprețuit asupra sănătății, dobândești si un câștig in fiecare gospodărie.

Cafeaua Kathreiner este recomandată de cei mai renumiți medici și zilnic se dovedește ca un bun mijloc de consumat in institute publice și in sute de mil de familii. Și pură adecă fără adaus de cafea de boane, cafeaua Kathreiner este cel mai excelent mijloc de întărire precum și cel mai sănătos, ușor de consumat și totodată o beutură gustosă.

Nici o gospodină conscientioasă sau mamă, nici un iubitoriu de cafea in genere, se nu intărzie, ca pentru propria sănătate să se folosească de cafeaua de malta Kneipp. Numai se fie cu luare aminte la netrebnicile imitațiuni, prin cari publicul mereu este expus înșelăciunii și se considere la cumpărare marca de pe pachetele originale albe cu numele

Kathreiner!

Precauțiune! In interesul propriu nu lăsați se fiți momiți! Veritabilul „Kathreiner“ nu poate și nu-l permis se se vëndă cumpenit, sau in altfel de pachetațiun.

